Bütün Türkiye
Mehmet Efendi Mahtumları
Kahvesini içiyor
İst. Mısırçarşısı kapısı karşısında

AKŞAM

Bütün Türkiye
Mehmet Efendi Mahtumları
Kahvesini içiyor
İst. Mısırçarşısı kapısı karşısında

Sene 16 — No: 5661 — *Fiatı her yerde 5 kuruş* CUMARTESİ — 14 Temmuz 1934 *Telefon :* 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Avrupa sulhu hakkındaki endişeler bir parça azaldı

Ingiltere, alâkadar devletleri sulhu kuvvetlendirmek için misaklar akdine davet ediyor

Cenevre 13 (Hususî) — Avrupa sulhü son günler zarfında bir parça daha kuvvetlenmiştir. Bunu temin eden Londrada Fransız hariciye nazırı M. Barthou ile İngiliz nazırları arasında yapılan müzakerelerde bir anlaşma husule gelmesidir.

Fransa ötedenberi Avrupanın muhtelif mıntakalarındaki devletler arasında yardım misakları yapılması politikasını takip ediyor. Bu sebepledir ki Balkanlarda sulhü kuvvetlendirmek için bir Balkan misakı akdini memnuniyetle karşıladığı gibi Avrupanın şarkında da sulhü muhafaza gayesile misak yapılması teşebbüsünü hüsnü telâkki etmişti. Ayni zamanda Akdeniz devletleri arasında bir misak yapılması fikrini de ortaya atmıştı.

İngiltere şimdiye kadar bu fikre taraftar bulunmuyordu. Bir kısım İngiliz mahafili bu misakların bir nevi ittifak mahiyetinde olmasından ve İngiltereye bir takım mesuliyetler yüklemesinden korkuyordu. Londrada Fransız ve İngiliz siyasî ricali arasındaki konuşmalarda bu mesele

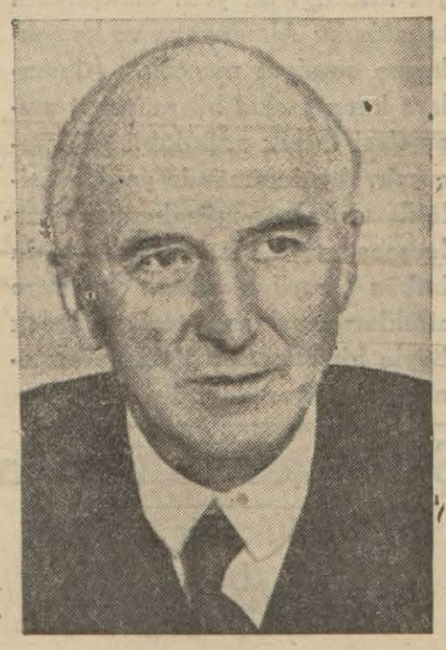

Ingiltere hariciye nazırı sir John Simon

halledilmiş, M. Barthou İngilizlerin endişelerini izale etmiştir. Bunun üzerine İngilizler de sulhü kuvvetlendirmek üzere misaklar akti fikrine iştirak etmişlerdir.

İngiltere ayni zamanda diğer devletleri de bu misaklara iltihaka davet etmeğe karar vermiştir. Almanya ve İtalya şimdiye kadar mıntakavî misaklar fikrine taraftar bulunmuyorlardı. Fakat İngilterenin misak siyasetini kabul etmesi ve diğer devletlere müracaata karar vermesi üzerine bu iki devletin eski fikirlerini değiştirmeleri ihtimali çok kuvvetlidir.

Yeni yapılacak misaklar için Balkan misakının nümune ittihaz edileceği tahmin olunuyor. Şimdilik yapılması düşünülen bir şark, bir de Akdeniz misaklarıdır.

Bura mahafili Fransanın büyük bir siyasî muvaffakiyet kazandığı kanaatindedir. Almanyanın tekrar Milletler Cemiyetine ve silâhları bırakma konferansına döneceği hakkındaki haberler yeni vaziyetin neticesi addolunuyor.

Silâhları bırakma meselesi hakkında da bazı ümitler baş göstermiştir. Eylûlde dört komisyonun yapacağı müşterek toplantının iyi bir netice vereceği ümit ediliyor.

Cenevre mahafilinde İngilterenin hattı hareketinde değişiklikte, başvekil M. Makdonalda vekâlet eden başvekil muavini M. Baldvinin büyük tesiri olduğu tahmin ediliyor.

Büyükadada merkep yarışları eğlenceli oldu

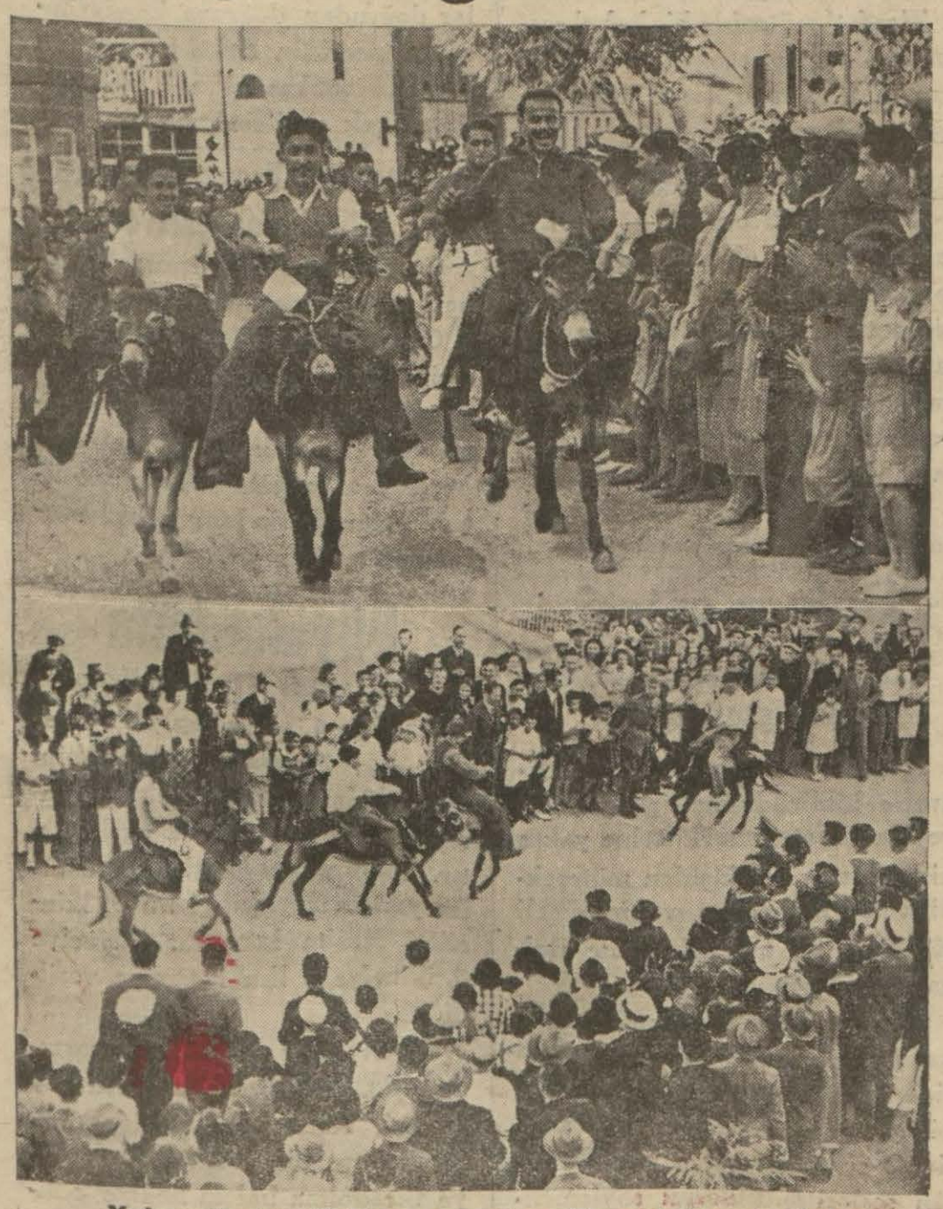

Yukarıda amatörler arasında, altta merkep sahipleri arasındaki yarıştan iki enstantane

Adaları güzelleştirme cemiyeti tarafından evvelki akşam tertip edilen eğlence çok parlak olmuş, sabaha kadar devam etmiştir. Adalar revüsü çok alkışlanmıştır. [Devamı 2 inci sahifede]

Fırka idare heyeti reisliği

Cevdet Kerim beyin yerine Antalya mebusu Cemal bey tayin edildi

Ankara 13 (A.A.) — C. H. F. umumî idare heyeti âzasından Antalya mebusu doktor Cemal bey İstanbul vilâyeti idare heyeti reisliğine tayin edilmiş ve İstanbul vilâyet idare heyeti reisi Cevdet Kerim bey boşalan umumî idare heyeti âzalığına seçilmiştir.

[Doktor Cemal bey 301 de İstanbulda doğmuştur. Mülkî tıbbiyeden mezundur. Evvelce Izmir hastanesi baş hekimi idi. Fırka müfettişliğinde de bulunmuştu.]

Kırklarelinde üç tevkif

Ankara 13 — Dahiliye vekili Şükrü Kaya beyin yaptığı tetkikat neticesinde Kırklareli ticaret odası reisi ile belediye reisi tevkif edilmişlerdir. Polis komiseri, evinde bazı eşya bulunduğundan tevkif edilmiş ve kendisine işten el çektirilmiştir.

Şükrü Kaya beyin tetkikatına ait raporun yakında matbuata verilmesi muhtemeldir.

Lise tahsili dört seneye çıkarılacak

Ankara 13 — Önümüzdeki ders senesi başından itibaren maarif için yeni bazı kararlar verilecektir. Lise tahsilinin dört seneye çıkarılması düşünülüyor. Sınıflarda elli talebeden fazla bulunmamasına dikkat edilecektir.

Mahrukat meselesi

Bu sene odun kömür fiatleri neden pahalıdır?

Birçok kimseler bunun için hakikî bir sebep olmadığını iddia ediyorlar

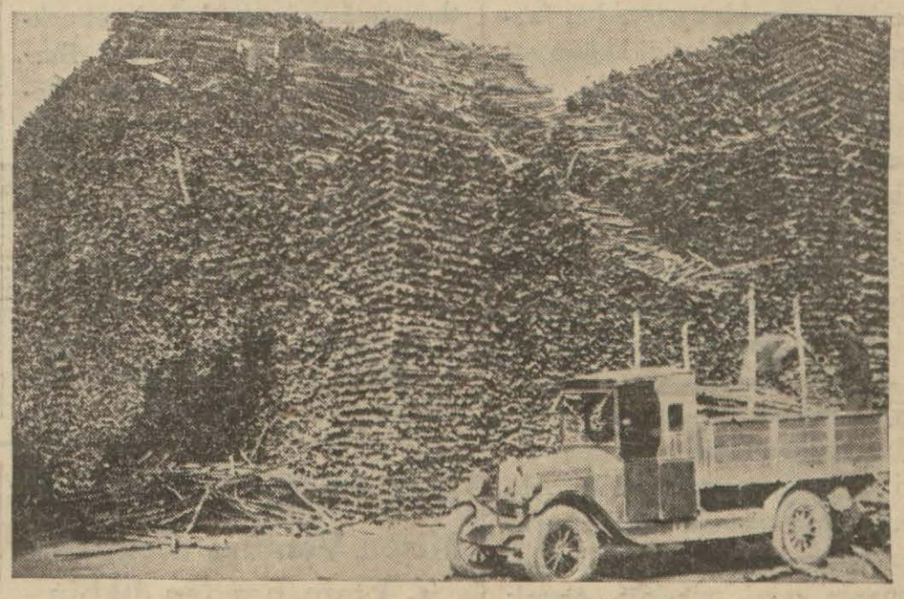

Bir odun deposu

Bu sene odun ve kömür fiatleri çok pahalıdır. Henüz yazın ortasında bulunduğumuz halde odunun çekisi 310, kömürün kilosu 4-5 kuruştan aşağı verilmiyor. Bu hal bütün halkı, bilhassa fakir tabakayı çok düşündürmektedir.

Geçen sene bu mevsim odunun çekisi 250-260, kömürün okkası 3 - 3,5 kuruştu. Bu sene halk odun ve kömürü daha ucuz olarak tedarik edeceğini ümit ederken birdenbire yapılan bu zam herkesi şaşırtmıştır.

Odun, kömür fiatlerinin yükselmesine sebep nedir? Oduncular sorarsanız bu sene az odun kesildiğini, bir çok yerlerde katiyata müsaade edilmediğini ve nakliye ücretinin arttığını ileri sürüyorlar.

Orman idaresi ise ötedenberi odun kesilmesi yasak edilmiş olan yerler müstesna olmak üzere odun kesilmesi için ruhsatname verildiğini söylüyor.

Şu halde eğer hakikaten az odun kesilmişse bunun mahsus böyle yapıldığına hükmetmek lâzım gelir. Nitekim bir çok kimseler oduncuların aralarında bir anlaşma yaptıklarını, bunun üzerine fiati yükselttiklerini iddia ediyorlar.

Bize verilen malûmata göre iyi meşe odunu İstanbulda 180 kuruşa malolmaktadır. Bunun 250 kuruştan satılması pekâlâ kabildir. Hattâ Boğaziçinde bir çok yerlerde ve civar köylerde çekisi 200 kuruşa odun satılmaktadır.

Kömüre gelince Trakyada kömürün kilosu 60-70 paradır. Bunu İstanbulda 2 kuruş, 90 paraya maletmek ve azamî 3 kuruştan satmak kabildir.

Odun, kömür fiatleri bu mevsimde bu kadar yüksek olursa kışın kimsenin el süremiyeceği bir dereceyi bulacak demektir. Belediyenin bu mesele ile ciddî surette meşgul olması lâzımdır. İstanbula az odun geliyorsa bu azlığın önüne geçmek ve fiatlerin düşmesini temin edecek çareler bulmak icap eder. Unutmamalıdır ki İstanbul halkının yüzde doksanı odun ve kömür kullanmaktadır.

İstanbul üniversitesindeki istifalar münasebetile:

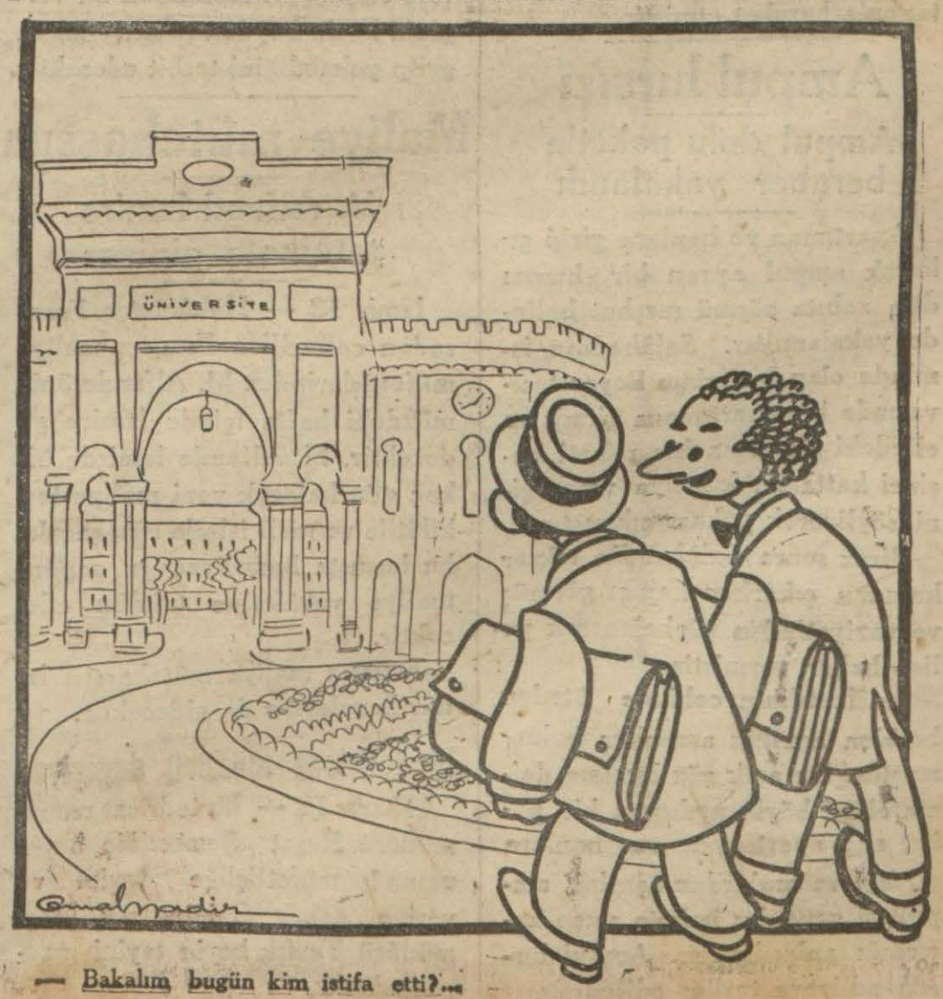

— Bakalım bugün kim istifa etti?...

Bu Sabahki Telgraflar

Sir John Simonun bir nutku

Ingilterenin Şark misakına neden taraftar olduğunu anlatıyor

Londra 13 — Hariciye nazırı sir John Simon bugün Avam kamarasında mühim bir nutuk irat etmiştir. Nazır nutkunda demiştir ki:

«İngiltere hükûmeti M. Barthouyu Londrada kabul etmekle pek bahtiyar olmuştur. Barthounun ziyaretinin başlıca sebebi, tahakkuku kabil olduğu takdirde, ve bazı şarkî Avrupa devletlerini de içine alacak olan bir mütekabil muavenet misakının yapılması işini münakaşa etmekti.

Tasavvur edilen plâna göre mütekabil yardım misakı, Baltık devletleri bir unsur telâkki edilmek şartile, şu beş unsuru ihtiva ediyor: Sovyet Rusya, Baltık devletleri, Polonya, Çekoslovakya ve Almanya. Misak Lokarno misakının bir benzeri olacaktır. bundan başka misak, bir cihetten Lokarno ile Sovyet Rusya arasında bir nevi bağ teşkil edecektir.

Bu bir mıntakavî zâman misakıdır ve İngilterenin taahhütlerini hiç bir veçhile genişletecek değildir. Bu anlaşma için Rusyanın Milletler cemiyetile birleşmesi esastır. Büyük Britanya hükûmeti Sovyet Rusyanın Milletler cemiyetine girmesini hararetle karşılar. İngiltere Avrupa devletleri arasında bir başka devlete karşı bir kombinezon teşkil edecek yeni bir anlaşmayı manen ne teşvik eder ve ne de böyle bir şeye müzaheret eder.

İngilterenin büyük bir ehemmiyet atfettiği bu yeni anlaşmanın tahakkuku Almanyaya ve komşularına emniyet verecek, Almanlara karşı makul bir müsavat muamelesi tatbik edildiğini gösterecektir. Ayni zamanda yeniden silâhları bırakma müzakeresine başlanmasına ve bir anlaşmaya da imkân hazırlanacaktır. İngiltere silâhları bırakmayı temin edecek böyle bir fırsattan istifade etmemeğe taraftar değildir.

Hoyboncularla alâkası var mı?

Istanbulda tevkif edilen Abdürrezakın Adanadaki muhakemesi

Adana 12 — Erzurumda bulunduğu sıralarda asilere yataklık yapmak ve nakdî yardımda bulunmaktan suçlu mevkuf ve İstanbulda ticaretle iştigal eden Ercişli Abdürrezzakın duruşmasına dün öğleden evvel ağırceza mahkemesinde vekili İstanbul avukatlarından Suphi bey de hazır bulunduğu halde devam olunmuştur.

Avukat Suphi bey evvelce istintak hâkimliği tarafından ifadeleri alınmış olan yirmiden fazla şahidin şehadetlerini hulâsa etmiş ve bunların hiç birinin müvekkili Abdürrezzak aleyhinde şehadette bulunmadığını, yalnız muhbir İzzetin aleyhinde ifade verdiğini ve mahkemeden Van, Erciş ve Erzurumda bulunan şahitlerden Ferhat, Vehbi ve Abdullah için gönderilen istinabelerin cevaplarının postaya verildiğini ve bunların da dört beş güne kadar mahkemenin eline geçeceğini söylemiş ve müvekkili Abdürrezzakın temadii mevkufiyetine meydan verilmemesi için duruşmanın gayri mevkuf olarak yapılmasına karar verilmesini istemiştir.

Cumhuriyet müddeiumumî muavini Şeref bey, Suphi beyin talebinin reddini istemiştir.

Heyeti hâkime kısa bir müzakerede bulunmuş ve reis Şevki bey davanın asilere yataklık yapmak ve nakdî yardımda bulunmaktan ziyade hoyboncularla alâkası bulunduğunu söylemiş ve Abdürrezzakın gayri mevkuf olarak duruşmasının devamına dair olan talebin reddedildiğini bildirmiştir.

Muhbir İzzetle diğer bazı şahitlerin istinabe suretile ifadelerinin alınmasına karar verilerek duruşma 15 temmuz 934 pazar gününe bırakılmıştır.

Iktisat vekili Eskişehire hareket etti

Ankara 13 — İktisat vekili Mahmut Celâl bey refakatinde İzmir mebusu Osmanzade Hamdi bey ve hususî kalem müdürü olduğu halde bu akşamki trenle Eskişehire gitmiştir. Oradan Karaköy yolu ile Bursaya geçecektir.

Fırka grupu reis vekillerinden Abdülhalik bey de ayni trenle İstanbula hareket etmiştir.

Ampul hırsızı

Ampul dolu paketle beraber yakalandı

Apartıman ve hanlara girip çıkarak ampul aşıran bir hırsızı dün zabıta cürmü meşhut halinde yakalamıştır. Salâhaddin isminde olan bu adam Beyazıt civarında bir apartımana gitmiş ve elindeki uydurma bir paketi beşinci katta bir kiracıya vereceğini söyliyerek yukarı çıkmıştır.

Biraz sonra Salâhaddin tekrar kapıdan çıkarken kapıcı görmüş ve vaziyetinden şüphelenerek polise haber vermiştir.

Salâhaddinin cebinde öteden beriden aşırdığı ampuller bulunmuştur. Bu açık göz hırsızın daima eline böyle uydurma bir paket alıp apartıman ve hanlara girdiği ve oralardan aşırdığı ampulleri gene bu pakete sarıp kaçırdığı anlaşılmıştır. Ampul hırsızı adliyeye teslim edilmiştir.

Bir vergi meselesi

Mişon Ventura efendiden 7, Emin beyden 40 bin lira isteniyor

İstanbul maliye teşkilâtına yeni bir vergi kaçakçılığı ihbarı yapılmıştır. İddiaya nazaran mukavelesi feshedilmiş olan kibrit şirketi, bundan iki sene evvel faaliyette bulunduğu sırada idare meclisi reisi Emin beye 65 bin ve hukuk müşaviri avukat Mişon Ventura efendiye 35 bin lira komisyon vermiştir.

Bu iki zatın komisyonu aldıkları zaman derhal mensup oldukları maliye şubesine müracaatla bu komisyonların vergilerini vermeleri lâzım gelirken aradan iki sene geçtiği halde hiç bir müracaatta bulunmamışlardır.

İhbar üzerine yapılan tetkikat neticesinde Mişon Ventura efendiye 7 bin ve Emin beye kırk bin lira vergi tarhedilmiştir.

Mşion Ventura efendi devlet şûrasına müracaat etmiştir. Emin bey ise komisyonu nakten değil, hisse senedi olarak aldığını iddia ettiğinden bunun hakkındaki karar nakzedilmiştir. Şimdi bu karar tetkiki itiraz komisyonuna havale edilmiştir. Komisyon bu verginin Emin beyden tahsili lâzım gelip gelmediğini tesbit edecektir.

Maliye mütehassısı

M. Alfand Izmire tetkikata gidiyor

İzmir 12 — Hükûmetçe Fransadan celbedilen Fransız maliye müfettişlerinden M. Alfande önümüzdeki hafta içinde İzmire gidecektir. M. Alfande İzmirde bir kaç gün kalarak yeni maliye teşkilâtile ve malî işlerle uğraşacak; bu hususta hazırlıyacağı raporu maliye vekâletine takdim edecektir.

Fransız maliye mütehassısı İzmir kazalarına da gidecektir.

Ilk tedrisat müdürü değişiyor

Ankara 13 — Ilk tedrisat umum müdürü Reşat Şemseddin beyin umumî müfettişliğe tayini ve yerine sabık Galatasaray lisesi müdürü Tevfik beyin tayini mevzuubahistir.

Adliye sarayı

Plânlar için bir müsabaka açılması muhtemel

İstanbulda yeni bir adliye sarayı yapılmasına karar verildiğini yazmıştık. Adliye sarayı için münasip bir arsa aranmaktadır. Şimdiye kadar bir çok arsalar gözden geçirilmiştir. Şimdiki polis müdüriyetinden bir kısmının bulunduğu eski Tomruk dairesi en münasip görülmüştür. Burası diğer resmî dairelerin yanında ve şehrin merkezindedir. Maamafih henüz katî karar verilmemiştir.

Yeni bina için yakında plânlar yaptırılacaktır. Bunun için bir müsabaka açılması ihtimali vardır.

Meyva bolluğu

Adana ve Izmir havalisinde meyva çok bol

Adana 12 — Bu sene Adana havalisinde görülmemiş meyva bolluğu vardır. Her taraftan şehre meyva geliyor. Beş kiloluk bir sepet üzüm 30-40 kuruşa satılmaktadır. Karpuz ve kavunun arabası üç buçuk, dört lirayadır. Buradan İstanbula da meyva gönderilmektedir.

Aydın 12 — Bu havalide karpuz kavun çok boldur. Diğer meyvalar da iyi yetişmiştir. Fiatler çok ucuzdur.

Kikle seyahat

Ereğli Idman yurdu âzasından 20 genç geldi

Karadeniz Ereğlisi idmanyurdunun denizcilik şubesine mensup 20 kişilik bir kafile üç kikle limanımıza gelmişler ve halkevi tarafından Galatasaray lisesine misafir edilmişlerdir.

Pazartesi günü Eerğliden hareket ederek dört günlük deniz seyahatinden sonra şehrimize gelen bu gençlere yurdun umumî kaptanı Şahidî bey riyaset etmektedir. Evvelki geceyi Kavaklarda geçiren sporcular dün halkevi namına bir heyet tarafından karşılanmışlar ve halkevine getirilmişlerdir. Denizci kafilesi dört gün şehrimizde kalacaklar, buradan gene kiklerle İzmit, Karamürsele giderek seyahatlarını tamamlıyacaklardır.

Şahinşah Tahranda

600 kişilik bir ziyafet verildi, bunu balo takip etti

Tahran 13 (A.A.) — Şahinşah Hz. nin kırk gün süren bir müfarakatından sonra Tahrana avdetleri münasebetile burada görülmemiş şenlikler icra edilmiştir.

Şahinşah Hz., saraya muvasalatlarında meserret içinde bulunan nazırlar heyeti ile muhtelif tabakat ve tacirler mümessillerini kabul buyurmuşlardır.

Müteakiben nazırlar heyeti, huzuru hümayunda bir içtima akteylemiştir.

Alâ Hazreti Hümayun şerefine dün gece İran klübünde 600 kişilik bir ziyafet verilmiş ve bu ziyafette bilûmum devlet ricali, sefirler heyeti ve Tahran muteberanı hazır bulunmuştur.

Ziyafeti müteakip bir kabul resmi yapılmış ve gece yarısından bir kaç saat sonraya kadar dans ve eğlence devam etmiştir.

Hitlerin nutku

Berlin 13 (Hususî) — Rayhştağ meclisi bu akşam saat 20 de toplandı. Başvekil M. Hitler uzun bir nutuk irat etti. Radyo ile her tarafa neşredilen bu nutukta 30 haziran hadiseleri hakkında uzun beyanatta bulundu. Bundan sonra siyasî vaziyete temas etti.

Meclis başvekilin nutkunu bir çok defalar alkışlamıştır.

Bulgar çetesi

Yunan toprağında bir çarpışma oldu

Atina 13 — Dedeağaçtan telgrafla bildirildiğine göre Kirgi ve Mavropetra mevkilerine yakın bir noktada beş kişiden müteşekkil ve el bombaları ve makineli tüfekleri ile mücehhez bir Bulgar çetesi görülmüştür.

Bu çete üç maden amelesi yakalıyarak bunları Mavropetra haricine götürmüştür. Çetenin takibi için jandarmalar sevkedilmiştir. O civardan gelen yolcular silâh sesleri işittiklerini söylemektedirler. Bundan anlaşıldığına göre müfrezelerle çeteler arasında müsademe başlamıştır. Lâkin bu âna kadar müsademelerin ne netice verdiği meçhuldür.

Sarhoşluk yüzünden kanlı kavga

Tirede bir meyhanede beş genç birbirine girdi

Tire 11 (Hususî) — Tirede pamuk pazarı civarında bir meyhanede kanlı bir vaka olmuştur. Şevket, Hüseyin, Mehmet, İbrahim ve Halil efendiler isminde beş kişi burada içerlerken sarhoşlukla kadın meselesinden dolayı aralarında münakaşa başlamıştır. Şevketle Mehmedin arasındaki münakaşa bir aralık kavgaya çevrilmiştir.

Şevket belinden bıçağını çıkararak Mehmedin üzerine hücum etmiştir. Bunun üzerine Mehmedin arkadaşı Halil tabancasını çekmiştir. Vaziyetin nezaketini gören Şevket bıçağını yerine koymuş, yeniden içki âlemi başlamıştır.

Bir aralık Halil tabancasını almış, arkadaşı Mehmede Şevketin meyhaneden çıkarılmasını ihtar etmiştir. Mehmet Halili teskine çalışırken tabanca ateş almıştır. Çıkan kurşun yere rasgelerek sıçramış ve karşı tarafta oturan Murat ustaya isabet etmiştir. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır. Ufak bir ameliyatla hayatının kurtulacağı ümit ediliyor.

Müsebbipler müddeiumumîlikçe sorgu altına alınmışlardır.

Gayri mübadiller

Para tevziatına bugün başlanıyor

Gayri mübadillere istihkaklarına mukabil yapılacak para tevziatı hususunda bütün hazırlıklar bitirilmiştir.

Bu sabahtan itibaren takdiri kıymet komisyonunda tevziata başlanılacaktır. Evvelâ küçük istihkak sahiplerine alacakları verilecektir.

Maamafih 10 bin liraya kadar olanlar ayırt edilirken sıra numarası takip edilecektir.

Bin liraya kadar olan alacaklar doğrudan doğruya komisyonca ödenecektir. Daha fazlası için Ziraat bankasından alınmak üzere çek verilecektir.

Galatasarayın Fransa seyahatine iştirak edeceklere

Galatasaraylılar Fransa seyahati tertip heyetinden:

Galatasaray muallimlerile izcilerini Fransaya götürecek olan vapur çarşamba günü yerine salı günü saat 18 de Galata rıhtımından hareket edeceğinden seyahate iştirak edeceklerin buna göre hazırlanmaları lâzımdır.

Büyükadada

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Dün de bir merkep yarışı yapılmıştır. Yarışa merkep sahipleri ve amatörler girmiştir. Yarış tamam saat altıda başlamıştır. Merkep sahipleri arasındaki ilk yarışta birinciliği Miço, ikinciliği Rasim kazandı. Birinciye 6, ikinciye 3 lira ikramiye verildi.

İkinci yarış amatörler arasında oldu. Amatörlerden Şefik bey birinci, Rauf bey ikinci geldi. Şefik beye bir protföy, Rauf beye bir dolma kalem hediye edildi.

Yarışlar çok eğlenceli olmuş, bir çok halk yarışı merak ve alâka ile takip etmiştir. Yarış yapılan saha müthiş kalabalıktı.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Hafta tatili

Berberler, hamamcılar, kundura boyayıcılar hafta tatilinden yarım gün istifade için müracaat ve ricada bulunmuşlar.

Hafta tatili epeyce uzun bir zamandanberi kararlaştırılmış olduğu halde bir türlü halledilemiyen meselelerden biri oldu. Muttasıl hafta tatiline ait bir takım ricalar, teşebbüsler işitilir. Bu neden oluyor? Çünkü hafta tatili mefhumunu açık surette tahlil ve muhakeme etmiyoruz.

Hafta tatiline neden lüzum var? Tabiî ki bir insan ilânihaye çalışamaz. Çalışan Beni İsrailin Allahı bile dünyayı altı günde yapmış ve bir gün dinlenmişti. Dinlenmek insanlar için bir ihtiyaçtır. Bundan dolayı haftada bir gün tatil günü olarak kabul edilmiştir.

Denilebilir ki: «Bu ihtiyaç «ihtiyarî» bir ihtiyaçtır. İstiyen dinlenir. Dinlenmek istemiyen, çalışmağa devam eden bir adamı çalışmaktan menetmekte mana ne?»

Hafta tatilinin mecburî olması esassız bir muhakeme mahsulü değildir. İstiyen çalışsın, istiyen tatil yapsın demek pek basit bir muhakeme yürütmek olur. Çünkü, bazı kimseler çalışmak istemedikleri halde zaruret ve ihtiyaç onları çalışmağa sevkedebilir. İşte vazii kanun bir takım kadınların, çocukların, muhtaç işçilerin sermayedarlar elinde zebun kalmamaları için, onların hayatını kurtarmak emelile hafta tatilini mecburî kılmayı tensip etmiştir ve iyi etmiştir.

Burada dikkat edilecek nokta bu prensibi gözden uzak tutmamak ve tatbikatta bu prensipten mülhem olmaktır.

Taşrada bazı kasabalarda öyle kimseleri gördük ki bunlar için cuma tatili adeta bir ceza yerine geçiyor. Vakitlerini nasıl geçireceklerini bilemiyen bu kimseler cuma günleri dükkânlarının önüne bir iskemle koyarak sokakta oturuyorlar! Bunlar, işlerinin sahibi olan küçük esnaf ve dükkâncılardır. Amele değil, patrondurlar.

İşte bu gibilere karşı cuma tatilinin mecburiyeti hikmetini kaybediyor. Binaenaleyh, esas prensipi feda etmeden tatbikatı biraz geniş tutmak icap eder. Hafta tatilinden istisnayı talep edenlerin, içtimaî ve iktisadî bir mahzur bulunmadıkça, bu talepleri isaf edilmek münasip olur. Fazla çalışmaktan şikâyet edecek kadar gayret sarfetmeğe düşkün kimseler değiliz ki!

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Hayat pahalılığı

Ticaret odası perakende hesaptan vazgeçti

Ticaret odası her ay nihayetinde hayat pahalılığı hakkında istatistikler neşretmekteydi. Aldığımız malûmata göre ticaret odası geçim masrafı hakkında perakende fiatler üzerinde bu gibi hesaplar yapmaktan vaz geçmiştir. Oda bundan sonra toptan fiatlerle meşgul olacaktır.

Ticaret odasının hayat pahalılığı endekslerinde beş kişilik orta halli bir ailenin geçim masrafı hesap ediliyordu.

Ticaret borsasında intihap

Ticaret borsasında idare heyetinin müddeti bu ay nihayetinde bitecektir. Borsada yeniden intihap yapmak için hazırlıklara başlanmıştır.

Mübayaacılar, idare heyetinde ikiden fazla âza bulundurmak için alâkadar yerlere müracaat etmişlerdir.

Ticarî istihbarat

Ticaret odasında yeni bir büro açıldı

Ticaret odasında ticarî ve sınaî istihbarat için yeni bir büro açılmıştır. İstihbarat bürosu beynelmilel ticaret odası, ve Balkan ticaret odalarile sıkı bir surette münasebette bulunacağı gibi, memleket dahilindeki odalarla da her sahada teşriki mesai edecektir.

Selânik ticaret odasında Balkan bürosu

Selânik ticaret odasından ticaret odasına gelen bir mektupta, Selânik odasında Balkan iktisadiyatı bürosu teşkil edildiği bildirilmektedir. Balkan bürosu, Balkanlar hakkında alâkadarların sorduğu suallere cevap verecektir.

Kuş yemi fiatleri yükseldi

Ticaret borsasında bazı ihracat malları üzerinde canlılık vardır. Bunlardan kuşyemi fiatleri 7 kuruşa kadar yükselmektedir. Bu dolayısile kuşyemi az yetişmiştir. sene Trakyadaki ziraî vaziyet Fiatlerin kabarmasına sebep budur.

Macar malları

1 teşrinievvel tarihine kadar Gümrüğe gelen Macar menşeli malların memleketimize serbesçe girebileceği iktisat vekâletinden alâkadarlara bildirilmiştir.

Beş sabıkalı

Nafia hizmetinde çalışmak üzere hudut haricine çıkarıldılar

Müteaddit defalar yakalanıp mahkûm oldukları ve hapis yattıkları halde ıslahı hal etmeyip gene yankesicilik yapan beş sabıkalı yankesici zabıta tarafından yakalanmıştır. Bunlar yankesiciliği kendilerine meslek edinmişlerdir.

Yankesicilerden Nesim isminde kinin yedi, küçük Hüseyin isminde diğer birinin elli dört, Ali Rıza ismindekinin elli, Mehmet isminde olanın yirmi iki, Pırçık namile maruf Hüseyin isminde diğer birinin de on dokuz sabıkası vardır.

Bu beş yankesici mahkemelere verilmişler ve haklarında muhtelif müddetlerle sürgün kararı alınmıştır. Yankesiciler muayyen müddetlerini nafıa hizmetlerinde çalışarak tamamlamak üzere vilâyet hudutları haricine çıkarılmışlardır.

Soğuk hava depoları meselesi

Ticaret odasındaki komisyonlardan biri de, soğuk hava depoları komisyonudur. Komisyon son zamanlarda muntazaman içtimalarına devam edemiyor, sebebi de, âzadan borsa komiseri Akif beyin komisyondan çekilmesidir.

Diğer taraftan peynir, ve yağ tacirlerinden mürekkep bir grup bu meselenin halli için yeniden ticaret odasına müracaat etmiştir.

Duvara tırmanırken

Bahçeye düşen top yüzünden bir çocuk yaralandı

Fatih civarında Akif isminde on üç yaşlarında bir çocuk top oynarken fırlattığı top o civarda Ali efendi isminde birinin bahçesine düşmüştür. Küçük Akif topunu almak üzere duvara tırmanıp bahçeye girmek istemiş, bu sırada bahçe sahibi Ali efendi kendisini görmüştür.

Çocuğun duvara tırmanmasından hiddetlenen Ali efendi koşup Akifi bacağından yakalamış ve çekmiştir. Bacağı çekilince daracık duvarın üzerinde müvazenesini kaybeden Akif duvardan taşların üzerine yuvarlanmıştır. Bu düşme neticesinde bacak kemikleri kırıldığı gibi çocuk başından ve boynundan da tehlikeli surette yaralanmıştır.

Vakaya gelen polisler küçük Akifi ağır yaralı bir halde hastaneye kaldırmışlardır. Ali efendi hakkında takibat yapılıyor.

Yumurta fiatleri

Bir sandık yumurta 13 liraya düştü

Yumurta fiatlerindeki düşkünlük devam etmektedir. Son günlerde bir sandık yumurta 13 liraya kadar düşmüştür. Halbuki bir iki hafta evvel, bir sandık yumurta 20-22 liraya kadar yükselmişti. Düşkünlüğe sebep İspanyanın Türkiyeden az mal almasıdır.

Diğer taraftan Almanyanın Türkiyeden fazla miktarda yumurta alacağı hakkındaki haberler de teeyyüt etmemiştir.

Harp malûllerile şehit yetimlerinin inhisar beyiye ikramiyeleri

Harp malûllerile şehit yetimlerinin 934 senesi inhisar beyiye ikramiyeleri havalesi gelmiştir. Üsküdar askerlik şubesi 15 temmuzdan itibaren cuma ve pazar günleri tevziat yapacaktır.

Asılı ceket

Cebindeki 20 lirayı aşıran hırsız yakalandı

Sirkeci civarında bir şeker imalâthanesinin makineleri bozulmuş ve Ekrem isminde birisi bunları tamir etmek üzere fabrikaya girmiştir. Ekrem tamir bahanesile fabrikada dolaşırken fabrikanın ustabaşısı Luka efendi de ceketini çıkarıp çiviye asmış ve kendi işile uğraşmaya başlamıştır.

Etrafı kollamakta olan Ekrem bu fırsatı kaçırmamış ve yavaşça Luka efendnin asılı ceketine sokularak cebindeki elli lirayı aşırmıştır. Biraz sonra işin farkına varan Luka efendinin müracaati üzerine zabıta Ekremi yakalamış ve çaldığı paralar üzerinde bulunarak sahibine iade edilmiştir.

Hırsız Ekrem adliyeye verilmiştir.

Erdekte koza piyasası

Erdekte kuru kozalar 30-40 kuruş arasında satılmaktadır. Alıcılar İstanbul namına iş görüyorlar.

Zonguldak elektrik santralı

Eski sanayi müdürü Refik bey elektrik mütehassıslarile birlikte, bir iki güne kadar Zonguldağa gidecektir. Evvelce yazdığımız gibi heyet Zonguldakta elektrik santralının mevkiini tayin edecektir.

Bir çırpıda

Bir dert

Gürültü ile mücadele kanunu sayesinde başımızı dinliyebileceğiz. Herkes sokakta istediği gibi bağırıp çağıramıyacak, istediği gibi gürültü edemiyecek.

Mükemmel. Rahatsız olmaktan kurtulacağız. Lâkin gürültü yapmadan, yavaş sesle de sokakta insanı çileden çıkaranlar, küplere bindirenler az mı?.

Gün geçtikçe büyüyen katmerleşen bir illetten bahsetmek istiyorum: Küfür meselesi.

Bizim muharrir arkadaşlar «sokak terbiyesi» diye bir şey tutturmuşlar, gidiyor. Münakaşalar devam ededursun, sokaklardan küfürden geçilmiyor.

Adamcağızın biri şöyle koşan bir otomobilin önünden biraz acemice kaçsa hemen otomobil duruyor. Artık ne din, ne iman, ne de mezhep ve saire kalıyor. Hepsi tamamlanıyor. İnsan böyle bir kavga sahnesinin yanından bir kadınla bir genç kızla yüzü kızarmadan geçemiyor.

Son zamanlarda bu küfür edebiyatı öyle ilerledi, öyle terakki etti ki, öyle müthiş bir hale geldi ki sromayın. Garip tecelli işte. Asıl edebiyat yerinde saydığı halde bu garip edebiyatın gösterdiği terakkiye bakın.

Hele bazılarında küfretmek adeta bir ihtiyaç bir zevk haline girmiş. Adam ayağını taşa vuruyor:

— Hay dinini!. diye kendi ayağına küfrediyor, çamura basıyor:

— Vay imanını.. diye kundurasına küfrediyor. Şapkası uçuyor. Rüzgâra küfrediyor. Hem de ne sonturlu cinsinden. Amma yanında kalabalık mı varmış? Ağza alınmıyacak kelimeler herkesin kulağının zarını mı patlatacakmış? Bunları düşünen kim?.

İlle halk gürültü ile rahatsız edilmez. Böyle münasebetsizliklerle de rahatsız olur. Bir vatandaş nasıl sokağa çöp dökemezse, fena bir maddeyi bir köşeye atamazsa, bir kabadayının da pis pis sözlerle şehrin manevî havasını kirletmesine müsaade etmemelidir.

Hikmet Feridun

Bir hileli iflâs maznunu tevkif edildi

Kocaeli civarında ticaretle iştigal eden Muharrem efendi isminde bir adam hakkında hileli iflâs suçundan maznunan takibat yapılmış ve kendisi mahkemeye verilmişti.

Tahkikat neticesinde bu adamın İstanbula geldiği anlaşılmış, Kocaeli müddeiumumîliği tarafından tevkif müzekkeresi kesilerek İstanbula gönderilmiştir.

Tevkif müzekkeresile Muharrem efendi burada tevkif edilmiş ve Kocaeline sevkolunmuştur.

Amca beye göre!..

— İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

— Çok şükür Boğaziçine ehemmiyet verilmiye başlandı Amca bey...

... Bir gazete diyor ki: «Boğazın evvelâ Rumeli...

... Sonra da Anadolu kıyıları düzeltilecek...

... Rıhtım boyunca akasya ağaçlarile süslü asfalt yollar yapılacak...

... Ve bu suretle belediye Boğaziçi meselesini halledecek...»

A. B. — Mükemmel!.. Darısı boğaz işinin başına!...

Tefrika No. 249 — 14 Temmuz 1934

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürtüldü

Muharriri: M. R.

Bilhassa Mümtazı, Yakup Cemilin lisanile istediğimiz gibi itham ettirebilirsek, Enver, bunları silkip atar ve ilelebet himaye etmez. Mesele de, istediğimiz gibi, kökünden halledilmiş olur.

Bu izahatı dinledikten sonra Kara Kemal bey merak ve tecessüsle sordu:

— O halde ne yapmalı?

Talât bey sözlerine devam ederek dedi ki:

— Kemal, sen gizlice Yakubu görmenin yolunu bul; onu kandırmağa çalış! «Enver paşa seni asmak, Mümtazı, Hakkıyı, Hüsrev Samiyi tutmak istiyor. Sen bunların aleyhinde bulunacak surette söz söyler, Mümtaz ve Hüsrevi de tevkif ettirirsen iş senin lehine neticelenir. Çünkü sonunda Enver paşa onları müdafaa edecektir. O zaman biz de senin için ısrar edeceğiz, onlara bir şey yapılmıyacağını ileri sürerek biz de seni kurtarırız!» diye söyle.

Yakup, bunu uzun uzadıya muhakeme edecek vaziyette olmadığından ben eminim ki senin sözlerine kanacaktır. Yakup Cemil, tahkik heyeti karşısında bunların aleyhinde ne kadar mümkünse, o kadar söylesin! Meselâ: «Babıâliyi asıl Mümtaz basacaktı, bunu bilen Hakkı, şeref Mümtaza kalsın diye benim Meserretteki içtimaımı dağıttı.. Beni bu işte ilk teşvik eden Hüsrevdir. Biz, Mümtazla, Hakkı ile beraber Enveri, Talâtı vuracak, Cemal paşayı veya Fethi beyi sadrıazam yapacaktık!» desin!

Talât bey: "Fakat kaş yapalım derken...,, diyor

— Şayet Yakup bunları harfiyen söylerse o zaman Enver, bu suikastin doğrudan doğruya Yakup ile arkadaşları tarafından tertip edildiğine yeniden ve sureti katiyede inanacak, son günlerde bizim hakkımızda beslediği itimatsızlığın ve şüphelerin kıymeti kalmıyacaktır.

Bundan başka çare de yoktur. Yoksa senin, benim gidip Enveri kandırmağa kalkışmaklığımız beyhudedir. Bu zamanda ona ne söylersen para etmez. Görmüyor musunuz tahkikat evrakını okuduktan, hele Yakup Cemilin, Mümtazın, Hakkının ifadelerini gördükten sonra bize karşı muamelesi büsbütün değişti, eski samimiyeti kalmadı! Ancak Yakup Cemilin, bu dediklerimi divanı harpte söylediğini görürse o zaman her şeye inanır ve artık bizden bir daha ayrılmaz, Yakup Cemille arkadaşlarına gene bir daha dönmez.

Talât beyin bu sözlerini dinliyen arkadaşları, hemen tastik ettiler. Ancak Kara Kemal bey dedi ki:

— Bundan iyi bir çare yoktur. Fakat Yakup Cemili nasıl görmeli? Malûm ya ihtilâttan memnudur, divanı harp hiç kimse ile görüşmesine müsaade etmiyor.

Talât bey hemen cevap verdi:

— Düşündüğün şeye bak! Bu o kadar güç bir şey değil.. Yakubun muhafızlarını kandır, divanı harp heyetinden münasip gördüklerini ikna et. Fakat dikkat etmeli! Bundan kimselenin haberi olmasın; herkesin gözü önünde Yakupla konuşursan derhal Enverin kulağına götürürler.. Sonra kaş yapalım derken, göz çıkarmıyalım..

Talât beyin bu tembihleri Kara Kemal beyi ciddî surette düşündürdü: Enver paşanın bu gizli mülâkattan haberdar olacağından korkan Kara Kemal bey, Talât beyin verdiği bu talimata derhal muvafakat cevabı vermekte tereddüt ediyordu.. Gerçi bulunan bu tedbir, pek kestirme, pek münasipti. Fakat ayni zamanda çok tehlikeli olan bu yol üstünde yürüyerek muvaffak olmamak, feci neticeler verebilirdi..

Kara Kemal bey, Enver paşanın bu gizli ziyareti haber alması suretile korktuğu şey tahakkuk ederse, sonuna kadar harbiye nazırının gayz ve kininden kurtulamıyacağından endişe ediyordu..

Gerçi Yakup Cemil beyi ikna etmeğe muvaffak olursa, kendisile arkadaşlarının emellerine nail olmak için bundan iyi yol yoktu; bu takdirde her şey, esasından halledilirdi..

Talât bey emirlerinin behemehal tatbikını istiyor

Politikacılık sahasında sadık şakirdinin bu kararsızlığını, zeki ve nafiz gözlerile sezen Talât bey hemen ilâve etti:

— Ne o Kemal? Ne düşünüyorsun? Korkuyor musun?..

Kara Kemal bey, endişeli halini arkadaşlarına hissettirmekten adeta mahcup olmuş bir tavırla derhal cavep verdi:

— Hayır, neden korkacağım? Fakat bunu yapabilmek için nasıl hareket edeceğimi düşünüyorum. Maksadım, Enver paşanın haber almamasıdır ki Yakubu kandırmaklığımın kıymeti olsun!..

— Talât bey cesur ve hâkim bir eda ile, emir verircesine, mukabele etti:

— Artık şunu, bunu bilmem! Çok uzatma, hemen bu gece Yakubu görmenin yolunu bul. Behemehal yarın divanı harpte söyliyeceği sözlerin mahiyeti değişmelidir! Burada beyhude vakit geçirmiyelim, başka bir şey bilmiyorum.

Talât bey, sözlerini bitirir, bitirmez hemen ayağa kalktı. «İttihat ve Terakki» lideri, artık bu vadide fazla münakaşa etmek istemediğini ve emirlerinin katiyen tatbik edilmek arzusunda bulunduğunu anlatıyordu..

Talât beyin bu tarzdaki mukabelesi üzerine doktor Nazım ve Bahaeddin Şakir beyler de bu mütaleaya iştirak ettiler. Bahaeddin Şakir bey dedi ki:

— Evet evet, bundan başka çıkar yol yok. Aksi takdirde biz, belâya uğrıyacağız!

Talât bey, odadan çıkıp yürüdü, kendisini Bahaeddin Şakir ve doktor Nazım beyler takip ettiler. Şimdi Kara Kemal bey, büsbütün yalnız kalmıştı: Diğer arkadaşları da, bilâkaydü şart, Talât beyin düşüncelerine iştirak ediyorlar, bu işin başarılmasını kendisine terkediyorlardı..

Kara Kemal bey, kendisine verilen bu vazifeyi, bir an evvel, yapmaktan başka çare olmadığını anlamıştı.. Hemen kalkıp divanı harbe gitmeli idi. (Devamı var)

SPOR

Kadıköyündeki maç

Dün Fener muhacimi hattı çok güzel bir oyunla Yugoslavları 6 - 2 yendi

[Bu yazıya oyunun cereyanını takiben not halinde devam edeceğim.]

Dün Fenerbahçe stadında Yugoslav takımile Fenerbahçenin maçını hatırı sayılır bir kalabalık seyretti.

Saat 5,30 da takımlar sahaya çıktılar. Fenerbahçe takımı şu kadroda idi:

Bedii - Yaşar, Ziya - Esat, Ali Rıza, Mehmet Reşat - Niyazi, Şaban, Muzaffer, Naci, Fikret.

Fener mühacim hattında soliç oynıyan Naci Trabzondan gelmiş yeni oyunculardan idi. Hakem Âdil Giray beyin idaresinde oyuna başlandı.

5 inci dakika: Yugoslav oyuncuları daha cüsseli ve daha kuvvetli oldukları için topları Fenerlilerin ayaklarından kolay söküyorlar.

8 inci dakika: Muzafferin sürdüğü topla Yugoslav kalecisi ilk müşkül tutuşunu yapmış oldu.

9 uncu dakika: Fener mühacimleri ara paslarile rakiplerini sıkıştırıyorlar.

10 uncu dakika: Muzafferin kale yakınında çektiği bir şüt boşa gitti.

Yugoslavların ilk golü

11 inci dakikada, sağ açık sürdü, kale ağzına doğruldu. Kale yakınında sağ içlerine verdi. Sağ iç güç vaziyette olduğu halde topu havada kontrol ederek isabetli bir vuruşla ilk golü yaptı.

Ikinci gol

15 inci dakika: Merkez muavinleri sol içlerine verdi. Sol iç güzel sürdü ve topu sağa geçirdi. Sağ iç Mehmet Reşadın müdahalesini aşarak sağ açıklarına verdi. O da yakından sıkı bir şütle ikinci Yugoslav golünü yaptı.

On beş dakika içinde üst üste olan bu iki golün Fener oyuncularının maneviyatları üzerinde ağır bir tesir yaptığı belli oluyor. Maamafih ferdî sürat cihetinden bizim çocuklar daha faik oldukları için takımın umumî tazyikını sürükliyebiliyorlar.

20 inci dakika: Yugoslavların top vuruşları daha sıkı ve daha uzun, bazılarının şütlerie da sağlam ve isabetli. Onun için uzaktan şüt çekerek sayılarını artırmak tecrübesine başladılar.

23 üncü dakikada: Fenerlilerin iyi başladığı halde Nacinin biraz acelesi yüzunden neticesiz kalan bir hücumlarını seyrettik.

Fenerin ilk golü

24 üncü dakika: Soldan inen Fenerlilere karşı Yugoslav müdafii topu gayri kastî olarak elle tuttu. Penaltı verildi. Penaltıyı Fikret çekti ve soktu.

Bu gol üstüne hızlaşmağa başlıyan Fenerliler Yugoslav kalesine tekrar indiler. Gene Naci acele etti. Gene mühim bir fırsat kaçmış oldu.

Fener ağır basmağa başladı. Muzafferin güzel çektiği bir şüt kaleye girerken Yugoslav kalecisi kornere çıkararak kalesini kurtardı.

Fenerin ikinci golü

38 inci dakika: Sol açıktan, soliç Naciye oradan da Muzaffere geçen topu Muzaffer çok ustaca bir sürüşle Yugoslav kalesine yaklaştırdı. Kale önlerine yakın mesafelerde pas verecekmiş gibi yaparak müdafileri dağıttıktan sonra topu ayağından hiç açmıyarak beraber kaleye daldı.

40 ıncı dakika: Yugoslavlar ağır vücutlu oldukları için kısa manevralarda bizimkiler daha çabuk hareket edebilerek vaziyeti kurtarıyorlar. Onların da uzun vuruşları, muhacimlerinin yer tutarak akışları müessir... Iki tarafın oyununda tevazün var. Fakat Yugoslavlar tesirli oyunda daha üstün görünüyorlar.

Birinci devre 2 - 2 beraberlikle bitti. Yugoslav takımı futbolü bilerek oynıyor. Oyun tarzları Avusturyadan ziyade Çeklerinkine benziyor. Fakat aralarında büyük Çek takımlarında gördüğümüz artist derecesine gelmiş futbolcular bulunmadığı için müessirlikleri hafiflemiş..

Ikinci devre

Bu devrede Fener takımında değişiklik yapıldı. Müdafaada; Yaşarın yerine Fazıl, hücumda Nacinin yerine Namık girdi.

5 inci dakika: Yugoslavlar ağır basıyorlar. Oyun başladığındanberi Fener nısıf sahasından ayrılmadılar.

Fenerin üçüncü golü

8 inci dakika: Bir uzun pasla kendi nısıf sahalarından Yogoslavların tarafına geçen Fenerliler merkezden sol iç namına geçen topla üçüncü gollerini kaydettiler. Bu gol Sarı lâcivertlilerin hızlarını artırdı. Şimdi oyun mütevazin bir hale geldi.

Fenerin dördüncü golü

14 üncü dakika: Fenerli Namık sağ iç mevkiinden kaptığı topu sürdü ve birinci kere vurduğu topu Yugoslavlar çevirdiler; tekrar yetişti ve kalecinin yer tuttuğu tarafın mukabil köşesinden topu bir daha soktu.

Fenerin beşinci golü

25 inci dakika: Ortadan sol açık Fikrete giden topu Fikret iyi kullanarak merkeze verdi. Pası sağ iç yerinde kapan Namık hiç telâşlanmadan, hiç kendini şaşırmadan gene kalecinin boş bıraktığı köşeden soktu.

Namık bu oyunda yaptığı iki golde, kale önlerindeki sıkışık vaziyetlerde çok şuurlu oynadığını göstermiş oldu.

35 inci dakika: Fenerliler aradaki üç golün farkile iyice açıldılar. Çok güzel ve çok seyyal bir oyun oynıyorlar. Hakimiyeti de tamamen kendi taraflarına aldılar,

Fenerin altıncı golü

40 ıncı dakikada arkadan bir pas alan sağiç Namık önü boş olarak akan merkez muhacim Muzaffere verdi. Muzaffer fevkalâde düzgün bir şütle kalecinin kıpırdanmasına meydan vermeden altıncı golü de kaydetti.

Oyun Fenerin 6-2 gibi parlak bir galibiyeti ile bitti. Fenerin futbolü iyi ve tam oynıyan böyle bir takıma karşı kazandığı bu zafer muhcimlerinin işlek ve seri oynamalarına mukabil karşı tarafın mevzii hareketlerde ağır fütbolcular olmalarındandır. Sarı lâcivertlileri bu kıymetli galibiyetleri için tebrik etmek bir vazifedir.

Eşref Şefik

Şilt maçı

Beşiktaş Galatasarayı 1-3 kazandı

Kadıköyünde Fenerbahçeliler dört senedir görmediğimiz, kıvrak seyyal ve işlek bir oyunda Yugoslavyada gelen takımı 2 - 6 mağlûp ederken, Taksim stadyomunda, evvelki hafta sıfır sıfıra berabere kalan Galatasaray - Beşiktaş takımları tekrar karşılaşıyorlardı.

Başından sonuna kadar Beşiktaş hâkimiyeti altında cereyan eden bu şilt maçının ilk devresini Beşiktaşlılar 0-1 bitirdiler.

Ikinci devrede daha iyi oynıyan beyaz siyahlılara karşı Galatasaray müdaffasının yaptığı iki penaltı iyi çekilerek gollerin adedi üçe çıkarılmış oldu.

Maçın ortalarına doğru Galatasaraylılar frikikten bir sayı kaydettiler. Müsabakanın sonunda Beşiktaşlılar 1-3 galiptiler.

Atletizm müsabakaları

Balkanlardan gelen Yugoslav, Romanyalı ve arnavut atletlerinin iştirak'le futbul maçından evvel yapılan müsabakaların neticeleri:

200 metre koşu:

Birinci, Raif (Beşiktaş)

Ikinci, Müfahham - üçüncü, Virjil (Romanyalı)

100 metre küçükler:

Birinci, Ahmet (Galatasaray) ikinci, Fikret (Galatasaray)

400 metre:

Birinci, Papadopulos (Fenerbahçe) ikinci, Gogo (Arnavut) üçüncü, Virjil (Romanyalı)

[Bu yarışta Mehmet Ali son 30 metrede yarışı terketti].

Üç adım:

Birinci, Pulyos (Fenerbahçe) Ikinci, Selim (Galatasaray) üçüncü, Tevfik (Galatasaray)

100×4 bayrak:

Birinci, Galatasaray takımı — Ikinci, Fenerbahçe takımı, üçüncü, Balkan takımı.

Yüksek atlama:

Birinci, Bradoviç (Yugoslav) ikinci, Sedat (Galatasaray) üçüncü, Gogo (Arnavut)

Cirit atma:

Birinci, Çaklani (Romanyalı) ikinci, Karakaş. Üçüncü, Necdet.

Gülle atma:

Birinci, Ateş Ibrahim (Harbiye) ikinci, Çaklani (Romanya)

Dünkü atletizm müsabakalarında mühim dereceler yapılamadı. Müsabakaların ekserisini de bizim atletler kazandılar. Biz bu neticeleri dünkü çıkan yazımızda tahmin etmiştik, Çünkü koşucudan ziyade Konkurcu olan Balkan atletlerinin bir mesafeyi ihtisas yapmış şampiyonların esasen büyük şansları olamazdı.

Fenerbahçenin intikam maçı

Dün 6 - 2 yendikleri Yugoslav takımile pazar günü bir intikam maçı yapacak olan Fenerlilerin aynı neticeye yakın bir farkla Yugoslav takımını yenebilmeleri güçtür.

Fenerliler dün Yugoslav takımını yenmek için nasıl oynamak lâzımsa öyle oynadılar. Yugoslavlar futbolculuk itibarile bizim birinci sınıf takımlarına faik gözüktüler.

Dünkü netice, Fenerin bu seneler içinde göremediğimiz cıva gibi ele avuca sığmaz bir oyun çıkarabilmelerinden hasıl oldu. Aynı oyunu her zaman çıkarsalar ve her zaman tatbik edebilseler Avrupanın en kuvvetli takımlarile omuz omuza çarpışabilir kanaatindeyim. Fakat acaba dün tutturdukları sistemi yerleştirebilecekler mi ?

Bunu da ilerdeki oyunlarda göreceğiz.

E. Ş.

GÜNÜN HABERLERİ

Zonguldak deniz işçileri

Şirketlerle aralarında bir ihtilâf çıktı

Zonguldak deniz işçilerile, şirketler arasında yeni bir ihtilâf çıkmıştır. Bu ihtilâfın sebebi şudur: Deniz işçileri vapur kömürü nakletmek için ton başına 55 kuruş alıyorlar. Bu paranın 30 kuruşunu mavna işçileri, 18 kuruşunu vapurdaki tahmil ve tahliye işçileri, 7 kuruşunu mavna sahibi almaktadır.

İş olduğu günler, 25 kişiden ibaret olan bir amele grupu, vapurlara 100-150 ton kömür verir. Amele miktarı işe göre fazla olduğu için, iş günlerinde vapurlara nöbet usulile kömür verilmektedir. Neticede bir deniz işçisinin aylığı 15-20 liraya gelmektedir.

Son zamanlarda şirketler ihracatı artırmak için, tahmil ücretlerini de indirmeğe karar vermişlerdir. Bu karar mucibince bir ton kömürün vapura taşınması 45 kuruşa indirilmiştir. Ton başına 10 kuruş kesilmesine amele itiraz etmektedir.

Amele, birliğe riyaset ve kendilerini idare edenlerin ücretlerinin azalmadığına da itiraz ediyorlar. Ameleden yüzde 8 nisbetinde bir para kesilmektedir. Amele bu parayı kanun haricinde bulmaktadır ve mahkemeye müracaat etmek niyetindedir. Zonguldak havzası deniz işçileri aralarında bir heyet intihap ederek şehrimize göndermişlerdir.

Heyet burada davalarını müdafaa etmek için avukat Ethem Ruhi beyi vekil tayin etmişlerdir.

Yunan zeytinleri

Bu sene 115 bin tonu bulacak

Atina ticaret mümessilimizden, Yunanistanın zeytinyağı mahsulü hakkında bir rapor gelmiştir. Bu rapora ve geçen ay toplanan malûmata göre Yunanistanda her tarafta zeytin mahsulü çiçek açmıştır. Rekolte katî olarak ağustos ayında belli olacaktır. Bu sene mahsulün bereketli olacağı ve 115 bin tonu bulacağı tahmin ediliyor. Bilhassa Girit, Eğriboz ve Sisam adaları ile Klamata, Epir ve Lamyada mahsul bereketli ve feyizli görünmektedir.

Maamafih Girit, Midilli ve Hallesin muayyen bazı yerlerinde cüzî hastalık çıkmış ve Astras havalisinde de ağaçlar çiçek açmış ise de bilâhare kuruduğu hakkında haberler gelmiştir.

Son aylarda beynelmilel piyasa fiatlerinde görülen tahavvüllere rağmen dahilde yükselmiş olan fiatler tutunmaktadır.

Perakende fiati 45-46 drahmiye çıkan yemeklik zeytinyağı tedarik edilememektedir. Ucuz diğer cins yağlara rağbet fazladır. Yüksek kalite yağların mevcudu pek azdır.

Torbalı yolunda kamyon kazası

İzmir 12 — Torbalı yolunda feci bir kamyon kazası olmuş, on beş yolcudan altısı ağır surette yaralanmıştır. Yaralılar Memleket hastanesine kaldırılmışlardır. Kaza şoförün 70 kilometre süratle giderken bir arabaya çarpmasından ileri gelmiştir.

Almanya Cemiyeti Akvama dönüyor mu?

Berlin siyasî mahafilinde bu yolda bir şayia var

Londra 12 — Rayhştağın toplanmağa daveti her tarafta büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Başvekil M. Hitlerin irat edeceği nutuk merakla bekleniyor. Berlin siyasî mahafilinde dolaşan bir şayiaya göre başvekil, Almanyanın Milletler cemiyetine ve silâhları bırakma konferansına döneceğini söyliyecek imiş. Rivayet edildiğine göre bu değişiklik Venedik mülâkatında M. Mussolininin tavsiyesi neticesi imiş.

Hitlere bir müracaat

Londra 13 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Muhtelif sınıflara mensup bir çok zevat, M. Hitlere hitap eden bir vesika imzalamışlar ve hali hazırda temerküz kamplarında mevkuf bulunan Alman sulhperverlerinin tahliye edilmesini rica etmişlerdir.

Doktor Schachtın vaziyeti sarsılmış

Viyana 13 (A.A.) — Linzer Tages Postun Berlin muhabirine nazaran Rayşbank müdürü doktor Sahachtın vaziyeti, çok sarsılmıştır.

Mektep ve izciler teşkilâtı

Ankara 11 — Maarif vekâletince hazırlanan mektep ve izciler teşkilâtı talimatnamesi mütaleaları alınmak üzere vekâletlere gönderilmiştir.

Bulgar maarifi

Fazla münevver yerine sanat bilenler yetiştirecek

Sofya 12 — Bulgar maarif nezareti umumî kâtibi maarif politikası hakkında gazetelere şu beyanatta bulunmuştur:

— Yeni nesillerin tahsil ve terbiyesinde mühim değişiklik yapılacaktır. Lüzumundan fazla münevver yetişmesinin önüne geçilecek, yalnız kendini gösteren zekâlar yetiştirilecektir.

Liseler azaltılacak. orta mektepler çoğaltılacaktır. Sanat mektepleri artırılacak, orta mektep mezunları bir sanat öğreneceklerdir.

Her işe atılabilecek müteşebbis gençler yetiştirmek üzere hayat mektepleri açılacaktır.

GÜNÜN MESELELERİ

Bulgaristana mahreç

Yunanistanda kabine ile muhalifler arasında her meselede ihtilâflar meydana çıkıyor. İhtilâf haricî meselelerde bile kendini göstermektedir. M. Venizelos ve taraftarları kabineyi müşkül vaziyete sokmak için haricî meseleleri de propaganda vesilesi ittihaz ediyorlar.

Venizelist gazeteler Balkan misakından başlıyarak hükûmetin bütün haricî politikasını tenkit ediyorlar. Son zamanlarda bu gazeteler yeni bir münakaşa kapısı açmışlardır. Bu münakaşa, Adalar denizinde Yunanistana mahreç verilmesi meselesinden çıkmıştır.

Atinada çıkan Katimerini gazetesi, Bulgar gazetelerinden iktibasen Ege denizinde Bulgaristana verilecek mahreç hakkında yakında Bulgaristan ile Yunanistan arasında müzakerelere başlanılacağını yazmıştır. Ayni gazete, M. Yevtiçin de, Belgratta M. Barthouya, Ege denizinde Bulgaristana verilecek iktisadî ve ticarî mahreç hakkında Yunanistan ile Bulgaristan arasında yakında bir anlaşma vukuunun çok melhuz olduğunu söylediğini kaydetmiştir. M. Yevtiç «iktisadî ve malî ajans» muhabirine de ayni tarzda beyanatta bulunmuştur. Bu haber üzerine Venizelist gazeteler şiddetli neşriyata başlamışlardır. Katimerini bu neşriyata cevaben yazdığı makalede diyor ki:

Venizelist «Elefteron Vima» gazetesi M. Yevtiçin bu beyanatını beğenmemektedir. Halbuki M. Yevtiç bu beyanatı ile Yunan hükûmetinin herkes tarafından bilinen noktai nazarını ifade etmiş ve kendiliğinden hiç bir şahsî fikir ilâve eylememiştir. Esasen dört Balkan hükûmeti arasındaki teşriki mesai, aralarındaki münasebatın inkişafına o derece hizmet etmiştir ki (Elefteron Vima) nın hoşuna gitmiyen ve bu gazete tarafından gayri tabiî görülen bu vaziyet, haddi zatında, gayet tabiî ve çok iyi bir hareketten başka bir şey değildir.

Bulgaristana Ege denizinde iktisadî bir mahreç itası Yunanistana hiç bir müşkülât vermez ve Yunanistan, hiç bir zaman komşusunun iktisadî bir talebini reddetmemiştir.

«Katimerini» gazetesi bu makalesini şöyle bitirmektedir: «Yunanistan bu meselede fikrini hiç bir zaman değiştirmiyecektir.»

İngiliz limanlarını ziyaret eden Alman gemileri

Berlin 13 (A.A.) — Gazeteler, umumî harpten sonra ilk defa olarak İngiltere limanlarını ziyaret etmiş olan Alman harp gemilerine karşı gösterilen iyi kabulü büyük bir memnuniyetle kaydetmektedirler.

HACI BEKİR
Şekerleri, dünyada iştihar etmiştir.

Ailelere ve talebelere İLÂN
Tatil zamanları devamınca 20 Eylüle kadar
10 TÜRK LİRASİLE 10
BERLİTZ de
her lisan için kurslar açılmıştır. Hususî derslere KAYDA BAŞLANILMIŞTIR.
bu müddet için mühim tenzilât
İstanbul 373 İstiklâl caddesi
Ankara Konya caddesi

KANSIZLIK
Nörastemi, zaffiyet ve Chlorose
benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

Hergün bir ata sözü;

Söyliyenden...

... Dinliyen ârif gerek

ASKERİ BAHISLER

Fransızların yeni millî müdafaa programı ve fransız ordusunun bu seneki faaliyeti

Askerî muharririmizden:

Hali hazırdaki Fransız kabinesi eskilerine inzimam etmek üzere yeniden bir «millî müdafaa iş programı» hazırlamış ve bunu parlâmentoya sevketmiştir. Geçen ayın on beşinde 114 reye karşı 254 reyle kabul edilen bu program Fransız ordusunun müstakbel bir harbe karşı ne suretle hazırlandığını göstermesi itibarile şayanı ehemmiyettir. Muhalif kalan 114 sosyalist ve komünist mebus ta bu programın kendisine itiraz etmemişler, bunun bir parlâmento komisyonu tarafından tetkik ve kontrolunu şart koşmuşlardır. Bu itibarla programın âyan meclisinde de tastik edileceği hemen katiyetle ümit edilmektedir.

Bu programa nazaran harbiye nazırının emrine 1934/35 senelerinde tahkimatta sarfedilmek üzere 1,175 milyar frank tahsisat verildiği gibi hava teslihatı için de hava nazırı emrine 980 milyon franklık tahsisat verilecektir. Bahriye nazırı 1934-1938 seneleri arasında mayi mahruk depoları, sahil müdafaası, ve bahriye emrindeki hava kıtalarının ihtiyacı için 825 milyon frank sarfına mezundur. Bu suretle senelik bütçeden maada talep edilen fevkalâde tahsisat mecmuu 3 milyar franga baliğ olmaktadır.

Maamafih programın parlâmentoda müzakeresi esnasında bazı mebus ve komisyonların teklifi üzerine bu tahsisat 140 milyon frank daha artırılmış (bunun 100 milyonu ordu, 40 milyonu bahriye için) ve bu mecmu 3,14 milyarı bulmuştur.

Bunu mevzuu bahseden Temps gazetesi 17-6 tarihli nüshasında «emniyet maalesef pek pahalıya malolmaktadır» diyor.

Bizzat kabine reisi Doumergue ise harpten evvelki nazırlık faaliyetinden edindiği tecrübelere ve büyük harbin gösterdiği misallere istinat ederek hudut tahkimatının ehemmiyetini bir defa daha parlâmento önünde tebarüz ettirmeğe çalışmıştır.

Harbiye nazırı mareşal Pètain Almanyanın harpten evvelki ordu vaziyetini nerede ise iktisap etmekte bulunduğunu, ordu ve hücum kıtalarının hazar mevcudu 500,000 olup bunlardan 6 gün zarfında 1,100,000, biraz sonra 1,800,000 ve nihayet bir kaç hafta içinde 2,800,000 asker çıkarmak iktidarında bulunduğunu hatırlatmıştır.

Kara ordusu için ayrılan 1275 milyon franktan 880 milyonu plânları kabul edilmiş müstahkem mevkiler inşaatına, 292 milyonu Montmedy ile deniz arasındaki yeni hudut tahkimatına, 103 milyonu mevakii müstahkemedeki kıtaların ikametgâh inşaatına ve talimgâhlarına sarfedilecektir.

Sosyalist ve komünist mebusların bu işleri bir parlâmento komisyonuna havale teklifleri bilhassa tahkimat ve inşaatın başlaması için zaman ziyaının doğru olmadığı mülâhazasile reddedilmiştir. Halbuki bunların iddiasına ve bizzat Temps gazetesinin yazdığına göre tahkimatta haddinden fazla beton sarfedilmekte ve mihanikî tertibatta ise haddinden fazla lükse kaçılmakta imiş.

Bilhassa Belçika hududundaki tahkimatın yeni baştan ve esaslı surette inşası hakkındaki arzu nazarı dikkati celbetmektedir. Bunun Belçikamın büyük harpte olduğu gibi kendi hudutlarını kâfi derecede müdafaasının şüpheli olmasından ileri geldiği anlaşılmaktadır. Bu hususta bilhassa şimalî Fransa mebusları kendi müntehipleri namına mütaleatta bulunmuşlar ve hattâ Lüksemburg dükalığından gelecek düşmana karşı da kâfi tahkimat yapılmadığından şikâyet etmişlerdir. Bu mıntakaya tahsis edilen 292 milyon frangın asla kifayet etmiyeceği ileri sürülmektedir.

Manbeuge istihkâmının esaslıca tadilâta uğrıyacağı Sambrın cenubundaki tahkimat terkedilerek nehrin öte tarafından yeniden yapılacağı söylenmektedir.

Diğer taraftan Fransızların büyük harpten evvelki gibi yalnız tahkimata ve yalnız kalelere güvenmesinin asla doğru olmadığı ve tahkimatla beraber kuvvetli ve fazla manevra kabiliyetli bir ordu vücuda getirilmesinin icap ettiği de Fransızlarca kabul edilmiştir. Eko dö Pari gazetesi «emniyet için artık yalnız kalkan değil, kılıca da sahip bulunmalıyız» demektedir. Bu maksatla Fransız ordusunun bilhassa yeni ve motörlü süvari teşkilâtına ehemmiyet verdiğini görmekteyiz. Reims ve Verdunda bulunan 4 üncü süvari fırkasının tamamen motörlendirilmesi karar altına alınmıştır. Bu fırka bundan sonra artık ata malik olmıyacak ve teşkilâtı da şöyle olacaktır.

Yedinci liva:
18 inci Dragon alayı
4 Otomitrayyöz müfrezesi.
8 inci liva:
6 ıncı zırhlı alayı
4 üncü Dragon Porte taburu.
74 üncü motörlü topçu alayı

Bunlardan 18 inci Dragon alayı arazi üzerinde yürüyen tanklarla, 6 ıncı zırhlı alayı keşif otomitrayyözlerile teçhiz olunacaktır. Dragon Porté taburu 1200 mevcudundadır ve 8 bölükten mürekkeptir, bunlardan 2 bölük motosikletli, 2 makineli tüfek, 2 arazide giden otomobli, 6 keşif otomitrayyöz ve 1 erkân bölüğüdür.

Diğer dört süvari fırkası şimdilik ve kısmen hayvanlarını muhafaza etmektedirler. Her livada iki alay ve beher alayda da bir otomitrayyöz müfrezesi, 1 Dragon Porte taburu ve kısmen motörlendirilmiş kısmen hayvan koşulu bir topçu alayı bulunacaktır. Paristeki 1 inci ve 3 üncü süvari fırkalarile Lunevilldeki 2 inci süvari fırkasının ikişer livası vardır. Bundan başka üçüncü fırkaya bir de sipahî (şimalî Afrika) livası merbuttur. Keza beşinci fırkanın da gene şimalî Afrikada bulunan bir livası vardır.

Bunlardan başka biri Reimste ve üç alaylı diğeri Tarbsta iki alaylı iki süvari grupu daha vardır ki bunlar da tamamen motörlendirilmiştir. Ve bu suretle büyük bir manevra kuvveti iktisap etmiştir.

Fransızların yeni millî müdafaa programını diğer makalelerimizde de tetkike devam edeceğiz.

M. Şevki

Hasret kavuşturan gelince..

"Abla!.. Bak Kadıköy vapurlarının bacalarını kırmızıya boyamışlar„

« Ah kardeşim.. Bu Turna değil.. Devlet kuşu.. Devlet kuşu canım »

Galata rıhtımı hıncahınç... İğne atsanız yere düşmiyecek. Herkeste bir sabırsızlık, herkeste bir heyecan...

Uzak vilâyetlerden gelen Tarı vapuru rıhtıma yanaşmak için manevralar yapıyor. Rıhtımdakiler vapurdaki akrabalarını, dostlarını, tanıdıklarını karşılamağa gelenler...

Herkesin gözleri «Tarı» da... Yolcular üst güverteye çıkmışlar. Vapur yaklaştıkça yolcularla karşılayıcılar uzaktan biribirlerini seçmeğe çalışıyorlar.

Rıhtımdan bir çocuk sesi çın çın ötüyor:

— Baba ... Baba... İşte amcam, işte amcam... İşte bak... İşte... İşte elini sallıyor... Amcaaaa...

Amca da vapurdan onları farketmiş olacak ki mütemadiyen ellerini, kollarını sallıyor.

Nihayet vapur rıhtıma iyiden iyiye yakınlaştı. Artık herkes kendi yolcusunu farketmişti. Vapur rıhtıma dayandı. Fakat daha merdivenler indirilmemişti. Vapurdakilerle rıhtımdakiler arasında bağıra bağıra bir konuşma başladı:

— Sait bey... Sait bey... Ayol hani refika da beraber gelecekti... Ne oldu?.

— Gelemedi... Vapurdan ineyim de anlatırım.

— Amca... Halideyi de getirdin mi?

— Getirdim... Getirdim... Beraber bahçede oynarsınız.

— Fırtınaya tutuldunuz mu?

— Yok yok, rahat geldik... Hiç sallanmadık...

Nihayet sepetler, çantalar elde, denkler hamalların sırtında herkes merdivenlere akın etmeğe başladı. Vapurun iki merdiveni, iki insan oluğu haline girdi.

Vapurdan inenlerle, rıhtımdakiler sarmaş dolaş oluyorlardı. Sarılıp sarılıp öpüşmeler, ağlaşmalar, koklaşmalar:

— Ah hiyanet ah... Hiç mektup yazmazsın ha.. Dört mektup yazdım birine bile cevap vermedin.

Gibi sitemler... Arkasından özür dilemeler:

— Vallahi de yazdım.., Billâhi de yazdım... Postada kaybolmuş olacak...

— Haydi haydi... Safiye hanımlara gazeteler gibi sahife sahife mektup gönderirsin de şu Ayşe kulu öldü mü, kaldı mı sorup soruşturmazsın bile.. Tabiî.. Tabiî... Gözden irak olan gönülden de ırak olurmuş...

— A öyle söyleme Ayşe... Vallahi hatırım kalır... Bilirsin ki seni kimseye değişmem ayol... Yavuz hırsız ev sahibini bastırır derler. Sanki sen mektup yazdın mi?.

Öte yandan yükselen bir hayret sadası:

— Tuuu... Tuuu... Kırk bir kere maşallah... Ay billâhi tanımıyacaktım. A dostlar bizim küçük Kadriye bu mu?. Tu, tu, tu... Allah kem nazardan saklasın... Koca gelinlik kız olmuş ayol... Sokakta görsem tanımazdım. Kız gel bakayım elimi öp...

" Tarı „ rıhtıma yaklaşmış yolcularını boşaltıyor

— Abla... Abla... Bak... Bak.. Kadıköy vapurlarının bacaları değişmiş... Eskiden sarıya boyalı idi... Şimdi kırmızıya boyamışlar... Peki o kırmızıların üstündeki «A» işareti ne?.

— Kız ben ne bileyim?. Vapurcuların kâhyası değilim ya... Belki kaptanın markasıdır. Eğer ismi Ahmetse...

— Sahiii... Amma hepsinde var abla...

İstanbuldaki en büyük değişiklik Akay vapurlarının bacalarının yeni boyası olacak ki evvelden burada bulunanların gözüne ilk ilişen bu oluyor.

— Hamal oğlum... Hamal... Yahu nereye götürüyorsun?.. Dur bakalım... Şuradan otomobile bineceğiz.

— A vallahi anne şişmanlamışsın... Havası sana yaramış... Turplar gibi olmuşsun maşallah.. Tahtayı tutayım, Allah gözden saklasın...

— Kızım... Sen beni bir ay evvel görmeli idin ayol... Kapılardan sığmıyordum hani... Amma o baban olacak adam yok mu?.. Ben tahta o burgu... Vırvır da vırvır...

İleride bir genç anne küçük, yaramaz çocuğuna teyzesinin elini öptürmek için:

— Hişt Necip... Necip... Öpsene teyzenin elini... Ayol öp...

Fakat Necip utanıyor, sümüğünü çekerek bir eli ile gözünü kapıyor, annesinin arkasına saklanıyor.

— Ayol bu çocuk çok vahşi olmuş... Öpsene yumurcak..

Çocuğun bu hali babasını son derece kızdırmış olacak ki:

— Necip... Haaa... Bak karışmam sonra... Toka... Haydi bakalım... Toka... Toka et teyzenle...

Necip utana sıkıla teyzesile «toka» etti. Baba memnun... Şaka değil... Böyle medenî bir evlâda malik olmak!..

Daha ileride şimdiden dedikodu başladı. Hamalların arkasından yürürken bir taraftan da çeneler 150 beygirli birer motör gibi işliyor:

— Ah Sabihacığım kardeşim. Nahide hanımı bildin mi?. Hani canım köşe başındaki aşı boyalı evde oturan sarışın bir taze... Bir gözü şöyle şehlâca...

— Ha... Bildim bildim... Ne oldu?

— Otuzunu geçmişti de koca bulamamıştı... Nihayet ona bir talip çıktı. Adam kâtipmiş, bizim efendi söylüyor: «Kaleminden kan damlıyor..» dedi. Geçen gün mahalleden de geçti, hepimiz gördük... Görme güzel adam doğrusu. Gözde altın gözlük.. Elde gümüş baston... Başta kara bomba şapka...

Bey bu «bomba şapka» tabirine fena kızdı:

— Hanım, hanım.. Sana yetmiş kere söylemedim mi? Şunun ismi melon şapkadır. Bir bomba şapkadır tutturmuşsun. Canım biraz dikkat etsene...

— Ay ne bilecekmişim ben... İşte böyle kardeşim. Gözde altın gözlük, elde gümüş topuzlu baston... Başta kara bomba şapka... Efendi, efendicik bir bey.. Talih dediğin buna derler işte... Mümeyyiz olmasına da iki sene kalmış...

— Desene ki kadın durdu durdu da turnayi gözünden vurdu..

— Turna değil hemşire.. Devlet kuşu.. Devlet kuşu!..

Hikmet Feridun

Yurttaş!

Unutmaki Bankadaki tasarruf hesabın kazancının tasarrufatını bekliyor. Bugün herhalde tasarruf hesabına para koy.

M. İ ve T. C.

AKDENİZDE

TÜRK AKINCILARI

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN Tefrika No. 112

Jüzetta sağ elini kalbinin üstüne koyarak yemin etti: "Allah şahidim olsun; Muradı Karaman sahillerine hücum ve ateş etmekten menedeceğim!„

(Yorgiyos) un ihaneti ve bir yemin

Murat bey o sabah Pireye çıkmıtı.

Öğleye doğru Ömer beyle birlikte tekrar gemiye dönecek ve o gün korsan (Andiriya) yı Ömer beye teslim edecekti.

Ömer bey (Andiriya) yı bir kaç gün sonra Atinaya götürecek, oradan da muhafızlarile İstanbula gönderecekti.

O günlerde (Marmara Kartalı) nın arka top tecrübeleri yapılacaktı. Ömer bey Atinadan Pireye bilhassa bu tecrübelerde bulunmak üzere gelmişti.

Jüzetta o sabah (Yorgiyos) un başını tenha buldu ve gizlice konuşmak fırsatını elde edince yanına sokuldu.

— Dün sana kaptan Andiriyadan bahsetmiştim, Yorgiyos! Bugün bu büyük ve meşhur kahramanı karaya çıkaracaklar... Acıyorum.. Ona el birliğle bir iyilik yapamaz mıyız?

Yorgiyos elnideki toprak kaplı humbarayı topun içine sokmakla meşguldü. Önüne bakarak cevap verdi:

— Andiriyaya ben de sizin kadar acıyorum! Fakat, onun için başımı ateşe yakmaktan korkarım... Andiriyaya iyilik yapacak vaziyette değiliz zannederim.

— Bilâkis.. Onu kolayca kurtarabiliriz.. Ve bu tamamile senin elindedir, Yorgiyos!

Rum tabibi başını genç kadına çevirdi:

— Andiriya için ne düşünüyorsun bakalım?

— Anlatayım: Bugün Andiriyayı götürecekleri zaman, Murat reise, bu meşhur korsanın da tecrübelerde hazır bulunması Türk donanmasının istikbali için çok faydalı olacağını söylersen, Murat bu teklifi makul bulur.

— Bana bunun faydalarını sorarsa...?

— Çok basit canım... Türk donanmasındaki harikaları Venedikli korsana göstermek. Çünkü Andiriya bu geminin metanet ve fevkalâdeliğine inanmıyor: «Bir gün su üstünde kalacaksınız!» diye alay ediyor.

Yorgiyos bu teklifi makul bulmuştu:

— Fena bir fikir değil. Murat reis gelince söyliyeceğim. Fakat, asıl iyiliğe gelelim.. Andiriya ile birlikte limandan ayrılırsak, onun bu kısa seyahatteki kazancı ne olacak?

— Andiriya top tecrübeleri esnasında elbette gemide serbest bırakılacak. Zaten Murat onun ellerini ve ayaklarını çözdü.

— Peki.. Sonra...?

— Andiriya «ötesini bana bırakın!» diyor. Hava karardıktan sonra, kendisi denize atılıp kaçacakmış. Bizden bu kadarcık yardım istiyor.

Yorgiyos tereddütle sordu:

— Ya gemiciler arkasından ok ve top atarlarsa..?

— Bu ihtimalden ben de bahsettim. O: «Ben uzun müddet su altında durabilirim. Denizin altından yüzerek gözden kaybolurum» dedi.

— Pekâlâ... Ben Andiriyaya bu yardımı yapacağım. Bu suretle kendi cinsinden, kendi milletinden büyük ve tanınmış bir adamı esaretten kurtarmış olacaksın! Fakat, buna mukabil ben de senden bir şey istiyeceğim, güzel Jüzetta!

Jüzetta birdenbire şaşırmıştı.

Rum tabibi, Muradın karısından ne istiyebilirdi?

— Bu iş için para arzu ediyorsan, seni boş çevirmiyeceğimden emin olabilirsin!

Dedi.

Yorgiyos Jüzetta ile görüştüğünü kimseye sezdirmemek için mütemadiyen önündeki işile meşgul oluyor ve yavaş yavaş, kendi kendine söylenir gibi cevap veriyordu:

— Benim paraya ihtiyacım yok. Senden istediğim şudur: Sultan Beyazıdın ve onun adamlarının Karaman sahillerinde muvaffak olduğunu, ve bilhassa böyle eşsiz gemilerle Karaman köylerini yakmalarını istemiyroum. Karaman beyinden çok büyük iyilikler gördüm. Kendisine her zaman ve her yerde bu iyiliklerin şükranını mukabil iyiliklerle ödemeğe mecburum. Kocanı Karaman sahillerini yakıp yıkmaktan menedebilirsen, hem beni memnun edersin.. Hem de bir millete ve tarihe hizmet etmiş olursun!

Jüzetta düşünüyordu.

Karaman beyine yardım etmek!

Bu, o kadar kolay bir iş değildi.

Karaman beyi, Jüzettanın hiç hoşlanmadığı bir adamdı.

Muradın bütün gayesi, İbrahim beyi mağlûp etmek değil miydi?

Jüzetta, Muradın bu arzusuna nasıl mâni olacaktı?

Muradı, İstanbulda verdiği bu karardan hiç bir kuvvet vazgeçiremezdi.

Murat, Karaman beyinden öç alacaktı.

Jüzetta bir an içinde Muradın bütün fikir ve arzularını düşündü.. Vaziyeti tetkik etti.. Tabip Yorgiyosu kırmak ta doğru değildi.

Yavaşça kulağına eğlidi:

— Peki.. Dediğini yapacağım!

— Beni ne ile temin edebileceksin?

Jüzetta sağ elini kalbinin üstüne koyarak yemin etti:

— Allah şahidim olsun.. Muradı Karaman sahillerine hücum ve ateş etmekten menedeceğim...

.....

.....

Öğleden sonra.. Gemi demir almağa başlamıştı. Murat ve Ömer beyler kaptan yerinde görünüyorlardı.

(Marmara Kartalı) Pire limanından enginlere doğru açılıyordu.

O gün yapacakları son top ve (Rum ateşi humbaraları) tecrübesinden, sonra, Murat reis tekrar Pireye dönecek ve Ömer beyi karaya çıkararak limanda geceliyecek, ertesi sabah Pireden ayrılacaktı.

(Arkası var)

SİNEMA

Toros tepelerine çıkılacak

"Bataklı damın kızı„ nın çok mükemmel olmasına çalışılıyor

Bataklı damın kızı filminden bir sahne: Aysel (Cahide hanım) ve Ali (Talât bey)

İpekfilim tarafından çevrilen «Bataklı damın kızı» filmi epeyce kolaylanmıştır. Filmin rejisörlüğünü yapan Ertuğrul Muhsin bey Bursada Çalı köyünde fevkalâde güzel memleket manzaraları bulmuştur.

Filimde bir çok hakikî köy sahneleri, tarla hayatı manzaraları vardır. Bu cihetten filmin tam manasile yerli olacağı şimdiden tahmin edilmektedir.

Filmin tamamile yerli manzaralarla dolu olması için artistler büyük fedakârlıklar yaparak Toros dağlarının tepelerine kadar çıkacaklardır. Makineler, ışık tertibatı artistlerle beraber iplerle dağların tepesine çıkarılacaktır. Burada gayet güzel dağ manzaraları arasında filim çevrilecektir.

«Bataklı damın kızı» filminin mevzuunu anlatalım:

Aysel isminde genç bir köylü kızı. Meşhur Bataklı damın kızı. Ayselin köyünde zengin bir hovarda var: Satılmışzade...

Bu adam Ayseli kandırıyor. Bataklı damın kızı yakında anne olacaktır. Fakat Satılmışzade her şeyi inkâr ediyor:

— Doğacak çocuk benim değildir!. diyor. Ayselin köyde ismi çıkıyor. Herkes ondan nefretle bahsediyor. Bataklı damın kızına fena nazarla bakıyorlar. Aysel, Satılmışzadeyi mahkemeye veriyor, çocuğu için nafaka istiyor. Köyde bu dava büyük bir dedikodu uyandırıyor. Hattâ civar köylerden bu muhakemeyi dinlemek için geliyorlar.

Civardan gelenler arasında Ali isminde oldukça zengin, tahsil görmüş bir delikanlı vardır. Bu delikanlı dava günü araba ile mahkemeye giderken yolda bir genç kıza rasgeliyor. Kız çok hoşuna gidiyor. Onun yaya yürümesine gönlü razı olmuyor.

— Gel benim arabama bin.. Ben de köye gidiyorum!.. diye teklif ediyor. Kız çok yorulmuştur. Bu teklifi nimet bilerek arabaya atlıyor.

Arabada Ali kıza soruyor:

— Nereye gidiyorsun?.

— Mahkemeye efendi.

— Ben de oraya... Demek Bataklı damın kızının davasında bulunacaksın?

— Evet efendi.

Ali:

— Şu Bataklı damın kızı da olur haspalardan değilmiş ha... Rezil karı kazandığı piçi bizim namuslu Satılmışzadeye mal etmek istiyor..

Deyince genç kız yerinden fırlıyor, arabadan aşağıya atlıyor:

— Bataklı damın kızı benim... Artık senin arabana binemem. Çek efendi çek!. diyor.

Alinin o kadar ısrar etmesine rağmen Aysel bir daha arabaya binmiyor. Mahkemeye biri araba ile öteki yaya ve yorgun olarak geliyorlar.

Dava görülmeğe başlıyor. Hâkim Satılmışzadeye:

— Yemin ediniz. Bu çocuğun sizden olmadığına dair... diyor.

Satılmışzade yemin etmek için ilerliyor. Fakat Aysel:

— Çocuğumun babasının yalan yere yemin etmesini istemem. Başına bir belâ gelir. Ne de olsa çocuğumun babasıdır. Davamdan vazgeçiyorum!. diyor.

Ayselin davasından vazgeçmesi aleyhine müthiş bir cereyan uyandırıyor. Herkes onun haksız olduğuna inanıyor. İsmi büsbütün «fena karı» diye çıkıyor. Zavallı Aysel sokakta kalıyor. Mahkemeden dönüşte o geceyi samanlıkta geçirmeğe karar veriyor. Başka yatacak yeri yoktur.

Ali genç kıza çok acımıştır. Onun çocuğunun babasına yalan yere yemin ettirmemesi Aliye adamakıllı dokunmuştur.

Delikanlı eve geliyor, babasına o günkü muhakemeyi anlatıyor:

— Zavallı kız bu gece samanlıkta yatacak.. Baba şunu eve alalım da burada barınsın.. diyor.

Bataklı damın kızını eve almak!.. Bu epeyce dedikodulu bir iş. Fakat baba oğul merhametlidirler. Bataklı damın kızını eve almağa karar veriyorlar. Ali arabayı koşuyor, samanlığa gidiyor. Ayseli samanlar arasında ağlarken buluyor. Onu arabasına alarak eve getiriyor.

Bataklı damın kızı bu iyi adamlara dört elle sarılıyor. Onların yaptığı bu büyük iyiliği bir türlü unutamıyor. Lâkin Alinin zengin şehirli bir nişanlısı vardır. Gülsüm.. Ali Gülsümü çok sevmektedir.

Gülsüm:

— Ben Bataklı damın kızının bulunduğu eve gelin gidemem. Ya ben ya o...

Diye dayatıyor. Dedikodu o dereceyi buluyor ki Aysel kendi yüzünden Alinin saadetinin yıkılmasını istemiyor. Evden kaçıyor.

Filmin birinciden daha güzel olan ikinci kısmını pazartesi günkü nüshamızda neşredeceğiz.

★ Jeanette Mac Donald ve Moris Şövalye «Şen dul kadın» filmini yakında bitireceklerdir. Bunu müteakip Şövalye Avrupaya gelecektir. Jeanette yeni bir filme başlıyacaktır.

Her akşam bir hikâye

Kırmızı pijamalı kadın

Cemil pencereye koştu. Memnun gülümsedi. Karşıki apartımanın balkon kapısı açıktı. Kırmızı pijamalı kadın orada idi. Balkonu açık odadaki kıpkırmızı sedirin üstüne uzanmıştı.

Kıpkırmızı sedirin üstünde, kıpkırmızı pijamasile yatan bu kırmızı dudaklı genç kadın Cemile, Floransa ressamlarının tablolarını hatırlatıyordu.

Kırmızı pijamalı kadının önünde bir kitap dudaklarının arasında uzun bir ağızlık vardı. Sedirin üstüne iyice, sırtüstü yattı. Bir ayağını ötekinin üstüne attı. Kırmızı şık terliklerini çıkarmağa lüzum görmemişti. Okuduğu roman eğlenceli bir şey olacak ki Cemil zaman zaman onun uzaktan gülümsediğini farkediyordu.

Genç adam bu güzel manzarayı uzaktan doya doya, kana kana seyretti. Uzun zamandanberi karşı karşıya oturduğu bu kadına garip bağlarla bağlandığını hissediyordu. Kırmızı pijamalı kadın içinde kırmızı bir alev gibi yanıyordu.

Bir aralık genç kadın kitabı elinden attı. Doğruldu. Ayağa kalktı. Vücudunun bütün hatlarını gösteren bir tavırla uzun uzun gerindi. Cemil hiç bir zaman bu kadar güzel bir gerinme gördüğünü hatırlamıyordu. Bu bir gerinme değil bir güzel şiir, bir güzel musiki, bir güzel tablo idi. gerinirken kırmızı ipek pijamasının önü oldukça açlıyor, göğüs ileriye doğru uzanıyordu.

Genç kadın Cemili uzaktan farketmişti. Pijamalı olmasına rağmen hiç te kaçınmadı. Bilâkis ikinci siagrasını yakarken ona uzaktan gülümsedi.

Hemen her sabah böyle uzaktan gülüşürler, selâmlaşırlardı.

Cemil kendi kendine:

— Yazık!.. dedi. Çok budalayım. Bir türlü ahbaplığı ileriletemedim gitti. Halbuki yarın da gidiyorum.

Evet, ertesi günü gidiyordu. Uzak bir vilâyetteki babasının çiftliğine gidiyordu. Baytardı. Avrupadan döneli çok olmamıştı. İstanbulda gezip tozarken birdenbire babasının hemen bütün hayvanları hastalanmıştı. Çiftliğe gitmek lâzımdı. Yarın hareket edecek, orada aylarca kalacaktı.

Gideceğini kırmızı pijamalı kadına duyurmak istiyordu. Cemilin boşboğaz bir hizmetçisi vardı. Evvelâ ona çiftliğe gideceğini açtı. İki gün sonra semtte herkes onun seyahatini haber almıştı.

Kırmızı pijamalı kadın şimdi ona daha fazla iltifat ediyordu. Önlerindeki saatler sayılı idi. Birdenbire genç kadının odasına annesi girdi.

Cemil dünyada bundan daha cadaloz kadın görmemişti. Ne aksi, ne ukubet, ne çirkin yüzü vardı. Geldi, hızla balkonun kapısını kapattı. Cemilin apartımanına doğru ters ters baktı. Cemil:

— Aman ne gudubet kadın!.. dedi. Hayrettir öyle nefis bir kızı olsun... Bir onun, bir de ötekinin yüzüne bak..

Valide hanım odadan çıkınca kırmızı pijamalı kadın gene balkon kapılarını açtı. Cemil:

— Bugün iltifat çok fazla!... diyordu. Genç kadın bir aralık hizmetçiyi çağırdı. Bir şeyler söyledi. Beyaz prostelâlı hizmetçi odadan fırladı. İki dakika sonra hizmetçi Cemilin apartımanına giriyordu. Genç a yüreği ağzına geldi. A Acaba hizmetçi ona mı g du. Heyecanla bekledi. K zili apartımanın sessizliği sanki zile değil de Cemili uzun uzun çınladı. Hi binde bir noktaya basmış g Delikanlı heyecanla koşar tı. Rum hizmetçi gülüms söze başladı:

— Ah beyefendi... Bizi çük hanımın kedisi çok has çük hanım «acaba beyefen ze kadar zahmet edebilirle diyor...

Cemil:

— Hemen geliyorum!.. Ceketini giydi. Aynada y tetkik etti. Mükemmel..

Karşıki apartımanın mer lerinden çıkarken heyeca boğulacaktı.

Genç kadın:

— Size fevkalâde zahm du!. diyerek onu kapıdan ladı. Yakından büsbütün di.. Üzerine açık mavi bir giymişti. Gözlerinin içinde keğin başını döndürecek mana uçuşuyordu.

— Ah beyefendi... Kedi denbire bir hastalandı, bir landı. O kadar severim ki.

Evvelâ onu mavi bir salo dılar. Her taraf masmavi i mavi dekorun içinde mavi dını uzun uzun seyretti. İçi

— Allah verede şimdi suratlı annesi bir kapıda masa!.. diyordu. Epeyce kar konuştular. Genç kadının ç nı sıkılıyormuş. Evde pa muş. Hlç eğlencesi yokmuş. bu romanlar da olmasay Ve sanki Cemil bilmiyormu ilâve etti. Bitişik odada k sedirin üstüne uzanıp hep okurmuş... Karşılıklı siga nı tüttürdüler. Hasta kedi danda yoktu. Cemil:

— Hastam nerede acaba ye sordu. Genç kadın:

— Ah pek kıymetlidir fendi dedi, onu yatak o yatırdım. Buyurmaz mısın

Cemil tatlı bir rüyanın imiş gibi idi. Nefis kokulu odaya girdiler. Hasta kedi lanın kenarında kıvrılmış yordu.

— İşte beyefendi...

Cemil muayene etmek iç di. Genç kadın:

— Size temiz bir havlu tayım!. diyerek dışarı fırl

Cemil yalnız kalınca dikkat etti. İpekli yorganı mızı idi. Genç kadın kırmız ği çok seviyordu. Kediye i zaman yataktan burnuna bir koku geliyordu. Güzel, bir dulun yapayalnız gece geçirdiği yumuşak bir y karşısında idi.

Bir aralık gözleri karyo üstünde duran kırmızı pija rasladı. Çekine çekine u Korka korka onu tuttu. M bir şey yapıyormuş gibi ip jamayı avuçladı. Tereddüt de idi. Onu koklamak için atıyordu. Fakat cesareti Nihayet korkusunu yendi. mayı aldı. İpek, avucunun hemen hemen kaybolmuştu burnuna yaklaştırdı, doya kokladı, kokladı. Fevkalâd fis kokuyordu. Bunu kokl kendisinden geçiyordu.

Aklına müthiş bir fikir Bu pijamayı almak, gü

(Devamı 9 uncu sahifed

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇYÜZÜ

Yazan: SULEYMAN KÂNİ — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur — Tefrika No. 319

Petersburga bir elçi gönderilmesi harbin önünü alabilirdi

İstanbul konferansının dağılması üzerine Avrupa devletleri Rusyanın vahim bir karar ittihaz eylemesine intizar eyliyorlardı. Rusya diğer devletleri 31 kânunusani 1877 de Osmanlı hükûmetini hareketini tadile mecbur etmek ve makul bir yola sokmak için ne gibi tedbirleri münasip görüyorlarsa bildirmeğe davet etti; Çarın her halde istediğini yapacağını, kendisini takip ve hareketine iştirak eden olmazsa yalnız başına da hareket edeceğini ihsas eyledi. Bu pek müteazzimane bir lisandı.

Fakat Rusya hükûmeti böyle bir dil kullanmakta kendisi için tehlike görmüyordu. O günlerde dahilî işlerile pek meşgul olan Fransa Rusyanın emellerine muhalefete hiç meyyal değildi.

Bismark devleti aliye inkisama uğrarsa kendisine bir pay çıkacağını İtalyaya ümit ettirmekte idi.

Gene Bismark Rusya ile Avusturya arasında «namuskârane bir pazarlıkta» tasavassut etmişti ki bu da Çar Aleksandra cesaret veriyordu. Bu pazarlık mucibince Çar ile padişah arasında muharebe çıkacak olursa Avusturya imparatoru bitaraf durmağı taahhüt ediyordu; fakat «şayet bazı ihtimaller file çıkacak olursa!» Balkan yarımadasının garp eyaletlerini işgal hakkını kendisine temin ediyordu.

Bundan başka arada şu noktalar hakkında da itilâf edilmişti.

1 — Osmanlı devletinin hıristiyan tebaası üzerinde hiç bir devlet bir himaye inhisarı iddia edemiyecek; Paris ve Londra muahedelerine iştirak eden bütün devletler harbin neticeleri hakkında rey vermeğe davet olunacak. (Berlin kongresinin ilk temel taşı).

2 — Rusya Tunanın sağ sahilinde arazi almıyacak; Romanyanın mülkî tamamiyetine riayet edecek; (Berlinde Dobriçe - Basarabya mübadelesi bu şarta muhalif addolunmamıştır!) İstanbula dokunmıyacak.

3 — Rusya bir Slav prensliği teşkil ederse bu Slav olmıyan kavim ve devletlerin zararına olmıyacak; Rusya Bulgaristan üzerinde hususî surette hak iddia etmiyecek; Bulgaristana ne Rus, ne Avusturyalı bir prens tayin edilmiyecek.

4 — Rusya Sırbistan cihetinde askerî hareketler yapmıyacak. Avusturya ile bu gizli itilâftan sonra Rusya için çekinilecek ancak bir İngiltere kalmıştı.

Fakat İngiliz kabinesi de Gladiston fırkasına karşı müşkülât içinde idi. Rusya harbin en büyük mürevvici olan ceneral İgnatiyefi büyük Avrupa payıtahtlarında diplomatik bir turneye çıkardı.

İgnatiyef Berlin, Viyana, Roma Pariste hüsnü kabul gördü.

Londrada 31 mart 1877 protokolu tanzim edildi.

Bu protokol ile ıslahatın Avrupa kontrolu altında icrası istenildikten sonra «Osmanlı devletinin hatası neticesi olarak! şayet şarkta buhran daha çok sürecek olursa devletler hıristiyanların selâmet ve istirahatini, umumî müsalemeti temine en elverişli addettikleri vasıtalara müştereken tevessül edecekleri» zikredilmişti.

Hariciye nazırı Saffet paşa

Rusya Paris muahedenisi iptida devleti aliye ihlâl eylemiş bulunduğu cihetle bunun artık hükmü geçmiş olduğnu yani Avrupa devletlerinin devleti aliyenin mülkî tamamiyetini zâman ve kefalet altında bulundurmak kaydından vareste kaldıklarını iddia ediyordu.

İstanbulda ise Sırplarla yapılan muharebelerdeki galebeler üzerine Rus ordularile de harbetmek gözlere kolay görünmeğe başlamıştı. Rusyadan ne tehdit, Avrupadan ne tebliğ vukubulursa bulsun (devleti aliyenin hukukunu muhafaza için kan dökmeliyiz! Biz bu vatana 400 kara çadırla geldik! Gene öylece gidinciye kadar dayanmalıyız!) avazelerile âlemin kulakları doldurulmakta idi.

Bir de bütün maddî delillere muhalif olarak resmî mahfillerde bile (Rusya bizimle harbedemez. Buna kalkışsa İngiltere ve Fransayı, hiç olmazsa yalnız İngiltereyi karşısında bulur. Macarlar ihtilâl çıkarır; Avusturyayı Rusya ittifakından ayrılmağa mecbur ederler!) gibi evham ve hayalât kabilinden şeylerle ümitler besleniyordu!

Karadağ ile müsalâha yapılmamak Rusya ile harbi göze almaktı. Amma devlet erkânının müteneffizlerince asıl maksat Rusya ile harbe duruşmak olduğu için Karadağ müsalâhasını kırmağa sebep olacak, ne kavil ve fiil varsa onlar ihtiyar olunuyordu. (1)

Ceneral İgnatiyef Berlinde bulunduğu sırada bir tesadüfte devleti aliye maslahatgüzarına:

— Devletiniz pek sade bir hareketle muharebenin vukuunu menedebilir: Karadağ ile müsalâha; taahhüt edilen ıslahatı icra; Rusya devletile izahata girişerek kadim münasebatı iade için Petersburga ehliyetli bir elçi izam.

Yoksa muharebenin vukuu bence lâbüt görünüyor; bu muharebede ise devleti aliyenin bakası muhatarada kalacaktır.

Demiştir.

Rusyanın Londra elçisi kont Şovalof ta devleti aliye elçisi Müsürüs paşaya Petersburga bir elçi gönderilmesi iyi netice vereceğini bildirmişti.

Mütercim Rüştü paşa bu mesele hakkında sadaret mektupçusu Memduh beye - paşa - şu izahatı vermiştir:

(Rusyanın Londra sefiri kont Şovalof bir gün Osmanlı sefaretine geldi. Müsürüs paşa ile görüşürken:

— Biliyorsunuz ki politikalarımızda muhalifiz. Lâkin imparatorum cenk taraftarı değildir. Devleti aliyeden Petersburga hatırlı bir zat gönderilerek maslahat telif edildiği surette imparator mütahaşşit ordularını terhis eyliyecektir. İmparatorun bu niyetine Petersburgta vükelâ bile vakıf değillerdir. Ben sizi temine memurum. Keyfiyeti devletinize mahremane yazınız.)

Dedi. Müsürüs paşa bu müracaatı İstanbula bildirdi. Zatı şahane tarafından Petersburga fevkalâde bir memur izamile imparatorun hoşnidisini celbe bakılsaydı devletin muharebe belâsından kurtulması ihtimali hasıl olmuştu. Fakat Müsürüş paşa işi teşvişe düşürecek işarlarda bulunmuştu. Babıâli muhabereye dökülerek muharebe ihtimalini refedebilecek böyle bir fırsattan istifade edemedi. (Arkası var)

(1) Miratı hakikat.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Rebiülahır : 2 — Ruzıhızır : 70

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E	6,46	9,00	4,39	8,38	12	1,58
Va.	2,26	4,40	12,20	16,19	19,41	21,38

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sk. 13 No.

Radyo

14 Temmuz Cumartesi

İstanbul : 18,30-19 plâk neşriyatı, 19-19,30 fransızca ders, 19,30-21 Türk musiki neşriyatı. (Fahire ve Safiye hanımlar Refik ve Fikret beyler), 21-21,30 Eşref Şefik bey tarafından konferans, 21,30-22,30 orkestra konseri karışık proğram.

Varşova (1414 m.) — 18,25 tagannili solist konseri, 19,15 popüler senfonik orkestra konseri, 20,15 plâk, 21 Chopininin eserlerinden mürekkep konser, 21,40 org senfonisi, müsahabe, 22,12 Fransız eserlerinden konser, 23 Aktüalite, 23,10 plâk, (sesli filim), 24,05 dans musikisi.

Budapeşte (550,5 m.) 20,30 taganni (operalardan), 21 tiyatro, 22,40 haberler, 23 dans musikisi, 24 opera orkestrası.

Roma (420,2 m.) — 21,45 La Conquista di Nev York, isimli musikili temsil.

Viyana (506,8 m.) — Çift piyano konseri, 21 «Üç zavallı şeytan» isimli operet temsili, 23,15 haberler, 23,30 dans musikisi, 1 gece konseri (plâk).

«Akşam» ın edebî tefrikası : 31

PATRON

Bürhan Cahit

Bu, bir ecnebi devlet işine girip kör boğazını domuz sucuğu ve viski ile tıka basa dolduran hayasızlardan biri idi.

Suat Rahmi o gün bu saygısız kapı uşağını çekirge yakalar gibi omuz başlarından tutup yere çökertmiş, ve ağzının bütün kuvvetile suratına tükürmüştü.

Gürültü, karışıklık içinde onu tanıyan bir dostu o sırada gelen trene atmasaydı muhakkak bir felâket olacaktı.

Bu mütareke faciası unutulmıyan ve unutulmaması icap icap birer acı hatıraydı.

Yazla kışı ayıran gök gürültüleri gibi iki yıl süren istiklâl mücadelesi de Türkün hayatında yeni bir mevsim başladığını isbat etmişti, ve ona kanından olmıyanların kendisi için daima bayağı kalacaklarını anlatmıştı.

Millî mücadelenin hareket damarı bu imanla şahlandı ve yeni Türkün vatanı bu kanaatle kuruldu.

Suat Rahminin kafasında bütün bu âlem bir anda tekrar yaşadı ve duruldu. O zaman direktörün fersiz, mavi gözlerile karşılaştı.

Grevs onu tetkik ediyordu.

Suat Rahmi:

— İsminize ve şirketin manevî varlığına şüphe getirmekten çekininiz. Fena âlet kullananlar olacak kazalara katlanmalıdırlar.

Grevs tasdik etti:

— Hakkınız var dostum. Şarkta iş görmek kolay olmuyor. Disiplin ve metot işe yaramıyor. Hadiseler, vakalar muhiti ve telâkkileri daima değiştiriyor. Hava bile burada kararsız. Sulhten evvel, yani mütarekede işlerimizi yürütmek için büsbütün başka yollardan, başka vasıtalarla yürümeğe mecbur olduk. Şimdi görüyorsunuz ki bu vasıtalar tehlike şeklini alıyorlar.

Ve başını sallıyarak ilâve etti:

— Yeni hükûmet öyle görünüyor ki sistemle ve tam millî bir endişe ile çalışıyor. Ümit ederim ki bu yeni Türkiye çalışma programında tam Avrupa tekniğini kabul eder.

Şark milletleri itaatlidirler. Baştan gelecek her iyi şeyi kabul ederler. Eğer yukarının programı, hesapla, ölçü ile tatbik edilirse halk tabakaları bütün eski itiyatlarını ve göreneklerini bırakır, düşüncelerini, görüşlerini düzeltir ve sizden evvel Avrupa kültürünü benimsiyen, unsurların iş hayatındaki yüksekliğine galebe çalar. Ben Türkiyenin bir dost misafiri gibi bunu görmek isterim.

Suat Rahmi patronun sözlerini dikkatle dinliyordu. Samimî görünen arzusuna teşekkür etti.

İş üzerinde bir müddet daha görüştükten sonra yerine dönmek üzere çıkarken mister Grevs hemen hatırına gelmiş gibi:

— Suat bey, dedi. Az kalsın unutacaktım. Bugünkü işler beni iyi yordu. Pazar günü (Lidya) nın isim günüdür. Sizi de aramızda görmek istiyoruz. Daha vakit var. Fakat şimdiden hatırınızda kalsın.

* * *

Suat Rahmi o gün sinirlerini yatıştırmak için bir çok şeylerle meşgul oldu. Fakat tabii, neşeli halini bulamadı. Hattâ bir aralık arkadaşile gene fransızca konuşan matmazel Raşele çıkıştı. Şirkete doğrudan doğruya müracaat edip mal sipariş eden Konyalı bir tüccarı atlatmağa çalışan komisyoncu Mikael Torosyanı kovdu, kapı dışarı etti.

Matmazel Raşel korkusundan masasının arkasına saklandı.

Memlekete ait bahislerde çok asabileşiyordu. Türkiyede milyonlarca lira kazanan ecnebi bir şirkete hoş görünmek için devlet vergisini hile ve yalanla kaçırmağa kalkan Hamayak Torkumyana fena halde hırslanmıştı.

Suat Rahmi şirkette çalışan Türkten gayri yerlilerin bütün sicillerini öğrenmişti. Şirketin muhasebesinde çalışan Agop Mamulyan da büyük harpte levazım ilşerine karışmış, harp zenginlerinden birine sokulmuş, yüz binlerce Türk genci cephelerde ölümle pençeleşirken o, emsali gibi para kazanmış, sonra da mütareke olunca yanında çalıştığı harp zenginin bir çok malını zaptetmişti. Sonra işgal ordusunun istihbarat işlerine giren Adanalı bir ahbabının tavsiyesile bu İngiliz şirketine yerleşmişti.

Hele komsiyonculuk işlerine bakan Mikael Torosyanın daha ağır sabıkası vardı. O mütareke yıllarında doğrudan doğruya işgal ordusunun zabıta hizmetinde çalışmıştı.

Bu iş hayatına girdiğindenberi pek çok şeyler öğrenen Suat Rahmi bu âlemden uzakta yaşıyan Türk gençlerinin ne kadar karanlıkta yürüdüklerini anlıyordu.

Askerlikte, hükûmet işlerinde ve kendi aralarında yaşarken hayatı, dünyayı, hattâ eğlenceyi, zevki tamamile başka cepheden görmüştü. Bu işlere daldıkça hayat yolu gözlerinin önünde tamamile başka istikametler alıyor, yalnız şahsını değil, memleketini alâkadar eden yeni yeni hareketlerle karşılaşıyordu.

Mister (Grevs) in dostane görünen sözleri arasında bir nokta bilhassa ona iğne gibi işlemişti. «Sizden daha evvl Avrupa kültürünü kabul eden yabancı unsurların bu faik vaziyetlerinden kurtulmanız lâzımdır» demişti.

Onların bize faik noktalarını bir hamlede görmek mümkün değildi. Biz kendimizi o kadar kuvvetli ve hâkim buluyorduk ki bu farkı hissedemiyorduk. Fakat işte hakikati daha bitaraf gören bu İngiliz vaziyeti bir cümle ile aydınlatıvermişti. Ve Suat Rahmi de içlerine karıştığı, çalışma, kazanma ve yaşama şekillerini yakından gördüğü bu insanlarla aramızda ayrılış yollarını yavaş yavaş farkediyordu.

Bu ecnebi şirkette çalışanların çoğu Türk değildi ve onlar bu firmanın altında âdeta patrondan daha koyu Manchesterli olmağa özeniyorlardı. Bu özenişin bir Türk için kıymeti olamazdı. Değil uyanık, kafası aydınlık bir Türk, hattâ göreneğe daha çabuk kayacak, orta seviyede Türkler bile ecnebiliğe özenmeyi bir hakaret sayarlardı.

Burası muhakkaktı.

Fakat ecnebinin yaşama ve çalışma sistemlerini sevmemek ve onu taklit etmemek te hamlıktı. Ham ervahlıktı.

(Arkası var)

Kırmızı pijameli kadın

(Baş tarafı 7 inci sahifede)

kendisini oyalıyan bu kırmızı ipekli pijamayı alıp aşacağı dağların ardına, tenha çiflik odasına götürmek. Genç kadından uzakta geçecek yalnız günler için bu kırmızı ipekli pijama onun ne mükemmel bir arkadaşı olacaktı.

Fakat gizli bir şey almak!.. Buna imkân yoktu. Sonra aklına geldi. Bu onun işine yaramıyacak bir şeydi. Bunu sırf bir hatıra olmak için alacaktı. Bu lâalettayin bir hırsızlık değildi ki.. Pijama elinde müthiş tereddüt anları geçiriyordu. Dışarıda ayak sesleri çoğalınca pijamayı cebine attı.

Diken üstünde oturuyor gibi idi. Bir an evvel kedinin muayenesini bitirdi. Genç kadının elini sıkıp dışarıya fırladı. Derin bir nefes aldı. Hırsızlık yapmadığına kanidi. Onun sevgilisinin bir firketesini gizlice çalan bir âşıktan farkı ne idi. Aşka dair eşya her zaman aşırılabilirdi.

Kırmızı ipekli pijama çantasının içinde olduğu için dağları aşar, kilometrelerce yolları arkasında bırakırken hiç canı sıkılmadı. Yanında bir sevgili götürüyor gibi idi. Hem de o sevgilisinden bir parça değil mi idi? İstanbulda bu pijama onu günlerce düşündürmüştü, şimdi gene yanında idi. Yalnız içi boştu. Ne zarar?.

Cemil kendisini sevdiğile bal ayı seyahatine çıkmış mesut bir adama benzetiyordu. Çiflikte kırmızı pijama ona aylarca sevgilisinin yokluğunu hissettirmedi. Cemil pijamaya âdeta canlı bir insan muamelesi yapıyordu. Geceleri onu yatağına alıyor, yanına uzatıyordu. Onunla konuşuyor, bütün gün yaptıklarını anlatıyordu. Onu her akşam uzun uzun kokluyordu. İstanbuldaki güzel sarışının güzel kokusu. Bu kırmızı pijamaya iyice sinmişti. Sonra:

— Haydi Allah rahatlık versin yavrum!.. diyerek ışığı söndürüyor, pijamaya büsbütün sokuluyor, pijamanın içi boş kollarını kendi boynuna dolıyarak öylece uyuyordu.

Çiflikte aylarca bir genç kadın yüzü görmediği için kırmızı pijamaya âdeta bir zevce gözile bakıyordu. İşinde biraz geç kalsa:

— Aman... diyordu... Canı sıkılmıştır.. Eve gideyim.. Sonra gülüyor, kendi kendisile alay ediyordu:

— Ben de ne budalayım... Yaptığımı bir deli yapmaz. Hiç pijamanın canı sıkılır mı?

Tatil günlerinde pijamanın kollarını omuzuna koyarak, onunla dans ediyordu.

İstanbula gelince sevgilisini bulamadı. Apartımandan taşınmışlardı. Yalnız rum hizmetçi o civarda idi. Cemil onu yanına aldı. Despina kırmızı pizamayı görünce hemen tanıdı:

— A, büyük hanımefendinin pijaması... Küçük hanımla bir örnek yaptırmışlardı. O cadaloz suratile, o buruşmuş vücuduna bu kırmızı güzel pijamayı giyiyordu. Birdenbire kaybolmuştu.. Aradık aradık bulamadık.. dedi..

Genç adam sevdiği kadın ölmüş bir âşık gibi sapsarı kesildi, kanapesine yığıldı. *Bir yıldız*

Meşhur bir güzellik enstitüsü mütehassısı size diyor ki:

Güzel bir tene malik olmak kâfi değildir. O teni hüsnü muhafaza, yaşın ilerlemesile haleldar olmaktan vesair haricî tesirattan vikaye etmek lâzımdır. İnceliği ve terkibindeki fennî anasırı ile yalnız GİBBS güzellik pudrası; sarışın, esmer, kumral velhasıl her tene elverişli olan ve gençliğinizin taravetini muhafaza ve yaş ilerlemesinden hasıl olan avarızı gideren yegâne pudradır.

GİBBS pudrası, şayanı hayret bir surette yüze aniyen yapışır ve uzun müddet sabit kalır. Lâtif ve ruhnevaz koku etrafınızda taze ve sevimli bir hava yaratır. Saadetin en birinci şartı, intihap etmeği bilmektir. Kullanacağınız yegâne pudra olarak GİBBS pudrasını intihap ediniz. Cidden memnun kalacaksınız. GİBBS pudrası, bütü Paris şık kadınlarının pudrasıdır. Sizin de pudranız olmalıdır. Reklâm fiati: Tecrübe kutusu: 35 büyüğü 90 kuruştur.

MECCANÎ NÜMUNELİKLER İSTEYİNİZ

Beyoğlu'nda: Karlman, Şark ecza deposu, Parally, La Verite ecza deposu (Elhamra pasajında), Karako ve Baker mağazaları. İstanbul'da: Bahçekapıda Zaman ecza deposu, Yeni postane civarında parfümeri Maks Faraci.

Dr. İHSAN SAMİ
TİFO ve PARATİFO AŞISI
Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri çok kat'î muafiyeti pek emin bir aşıdır. Her eczane ve Ecza depolarında bulunur.

Dr. Mehmet Izzet
Emrazı dahiliye ve sariye mutahassısı
Muayenehane: Çağaloğlu Nuruosmaniye Caddesi No. 17 Baha Bey Apartımanı Cumadan mada hergün 13-17 hastalarını kabul eder. Telefan: 23925

Beyoğlu Mıntakası Tahsil Müdürlüğünden:

Müdüriyetimiz kadrosunda iki adet kırk, dört adet yirmi beş lira aslî maaşlı icra memurluğu ve muavinliği münhaldir.

Taliplerin:

1 — Hukuk mezunu olmak

2 — Memurin kanununun 4 üncü maddesindeki evsaf ve şeraiti haiz bulunmak şartile nihayet 15 Temmuz 934 pazar günü akşamına kadar memuriyet talebi hakkındaki istidalarile mektep şahadetname asıl veya sureti musaddakaları ve 6,5×9 eb'adında üç fotoğraf ve askerlik vesikalarını ve sıhhat raporlarını hamilen Müdüriyete müracaatları. (3746)

Dr. AHMET ASIM
Ortaköy Şifa Yurdu
Tramvay yolu Muallim Naci bey cad. 115
İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, her türlü asrî konforu havi, çok temiz, bakımı çok iyi, fiatleri çok ehven ve kadın erkek her türlü hastalara açık hastane.

Yatak fiyatleri 2 liradan itibaren
Doğum ve kadın ameliyeleri: 8 günlük ikametle beraber 35 lira
Apandisit, fıtık, basur ve buna benzer ameliyeler:
10 günlük ikametle beraber 40 „

Telefon: 4.2221

Müfettiş Namzetliği musabaka imtihanı

Türkiye Ziraat Bankasından:

"6„ Müfettiş Namzeti alınmak üzere 11/8/1934 Cumartesi günü saat 9 da Ankara ve İstanbul Ziraat Bankalarında bir müsabaka imtihanı açılacaktır. Müsabakaya iştirak edeceklerin "Mülkiye„ veya "Yüksek İktisat ve Ticaret„ Mektebinden veyahut Hukuk Fakültesinden mezun bulunmaları ve yirmi yaşından aşağı, otuz yaşından yukarı olmamaları lâzımdır.

Müfettiş Namzetlerine "140„ lira maaş verilir. İki senelik stajdan sonra yapılacak meslekî imtihanda muvaffak olanlar "175„ lira maaşla müfettişliğe terfi ettirilir.

İmtihan proğramını ve sair şartları havi matbualar Ankarada Ziraat Bankası Teftiş Heyeti Müdürlüğünden ve İstanbul ve İzmir Ziraat Bankalarından tedarik edilebilir. Talipler bu matbuada yazılı vesikaları bir mektupla birlikte Ankara Ziraat Bankası Teftiş Heyeti Müdürlüğüne nihayet 26/7/934 Perşembe günü akşamına kadar göndermek veya bizzat vermek suretile müracaat etmiş bulunmalıdırlar. "3776„

İstanbul Evkaf Müdürlüğü ilânları

Kilo		Cinsi
600		Zeytin yağı
25000		Yeşil sebze
1500		Kuru üzüm
800		Kuru kayısı
3000		Kepek
60000	Adet	Yumurta

Guraba Hastahanesine 934 senesi zarfında lüzumu olan yukarıda cinsi ve miktarı yazılı altı kalem erzak temmuzun yedinci gününden itibaren ayrı, ayrı alenî münakasaya vazedilerek Temmuzun Yirmi sekizinci Cumartesi günü saat on dörtte ihaleleri icra edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak üzere her gün Levazım kalemine ve ihale gününde İdare Encümenine müracaatları. "3680„

Holantse Bank-Üni N.V.

Sabık Bahrisefit Felemenk Bankası

İstanbul Şubesi
Galata Karaköy Palas
Meydancık Alalemci Han

Her türlü Banka muameleleri. Kasalar icarı

UMUMÎ MÜDÜRLÜK: AMSTERDAM
Şubeleri: Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

En Nefis :

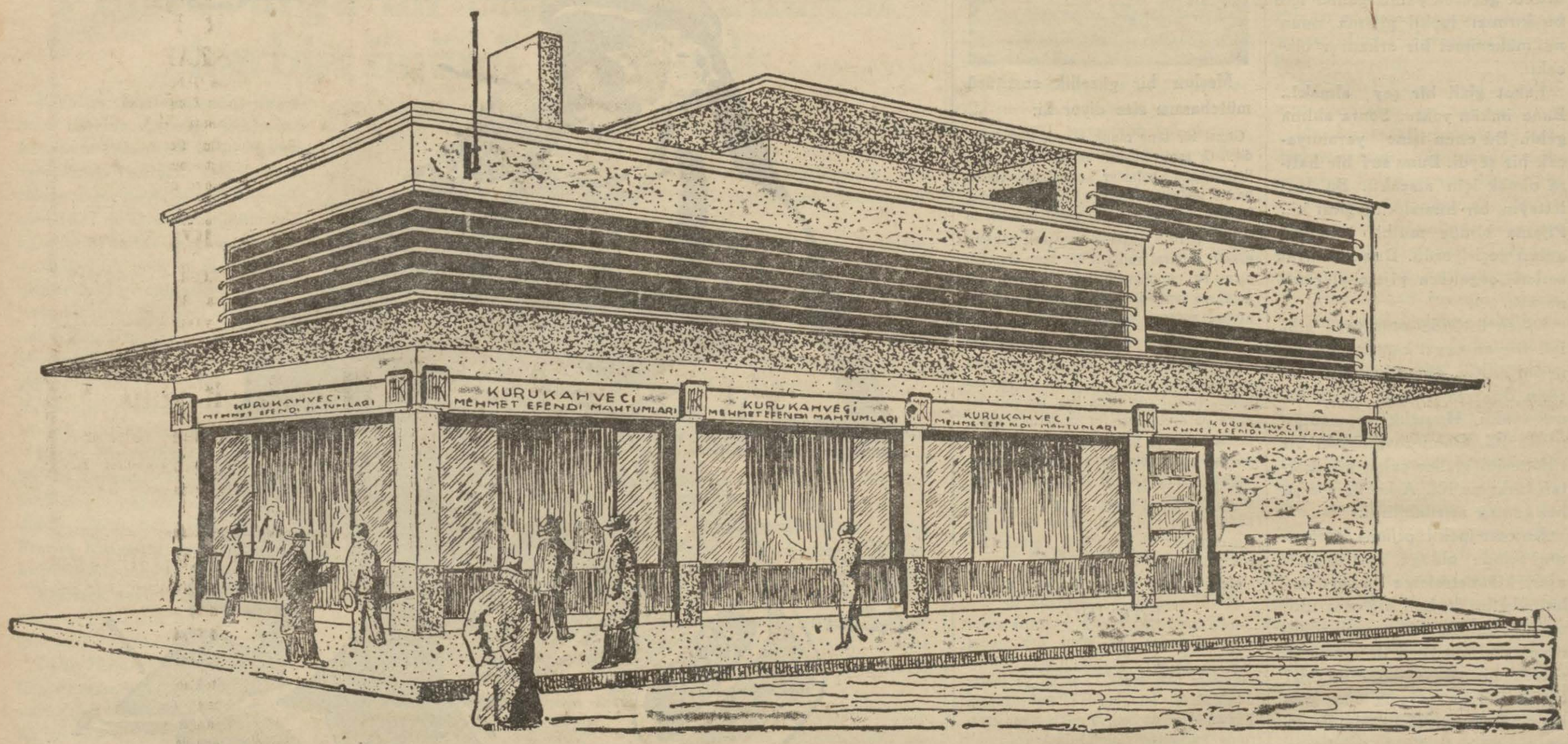

En halis kahvenin

Satış yeri yalnız :

Mısırçarşısı kapısı karşısı

Kurukahveci Mehmet Efendi Mahtumları

DİKKAT!

Hiç bir yerde şubesi ve alâkası yoktur

KÜÇÜK İLÂNLAR

1 — İş arıyanlar

İş arıyorum — Tahsilim onuncu sınıfa kadardır. Az bir ücretle çalışabilirim. Akşamda C. Ziya adresine tahriren müracaat. —

İptidaî tahsilini ikmal etmiş bir Türk gençi — Müessese, şirket ve buna mümasil yerlerde herhangi bir işte çalışabilir. Muteber kefalet verebilir. Taşraya de gidebilir. Lüzum görenler Şişli Bulgar çarşısı 17 No.lı kasap Ahmet efendiye şifahen veya tahriren müracaat. — 2

Muhasip — Daktilo, fransızca, almanca bilen çok tecrübeli bir muhasip iş arıyor. Günde birkaç saat için defterlerinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda "Kâtip„ rümuzile müracaat. — 2

2 — İşçi arıyanlar

Mütercim aranıyor — Almanca, Fransızca, İngilizceden Türkçeye ve Türkçeden bu lisanlara terceme yapabilen kanaatkâr bir hanım veya beye ihtiyaç vardır. Taliplerin Akşamda (Mütercim) adresine tahriren müracaatları. 5 —

Memur isteniyor — İstanbulda ve vilâyetlerde tahsildarlık yapacak memurlara ihtiyaç vardır. Nakti ve mali kefalet şarttır. Arzu edenlerin tahriren Galata (1459) posta kutusuna müracaatları. —

Usulü defteriyi bilir — Ve bir manifatura mağazasında çalışmış bir Türk kâtibine ihtiyacım var. Fincancılarda Mahmudiye hanında 3-4 No. ya saat 16 dan sonra her gün müracaatları. — 3

Usta bir ahçı ve hastabakıcı aranıyor — Ortaköy Şifa Yurdu için usta bir ahçı ile hastabakıcı hanımlara ihtiyaç vardır. Taliplerin her gün saat 10-12 ye kadar idare memurluğuna müracaat etmeleri. Ortaköy tramvay yolu, Muallim Naci Cad. No. 115. —

3 — Satılık eşya

Müstacelen satılık — 5 kişilik «LANCIA» markalı kapalı otomobil ehven fiatla satılıktır. Müracaat: Galata rıhtımı Kefeli Hüseyin Han 2 nci kat 15. Telefon: 43995. — 2

Satılık altı silindirli Şevrole kamyonet — Ortaköy tramvay durak yeri tütüncü İbrahim ef. ye müracaat. — 2

Otel ve mekteplere mühim bir fırsat — Bir müessese ait, az kullanılmış ve hususî yaptırılmış karyola, komodin, elbise dolabı, şilte, battaniye, çarşaf, yastık ve saire gibi mükemmel eşyalar müsait şeraitle devren toptan satılacaktır. Bu mühim fırsattan istifade etmek istiyenler nihayet 20 temmuza kadar sabah saat 11 den 2 ye kadar Saraçhanebaşında Kıztaşında «Darülfünunlular yurdu» na müracaat. — 1

Satılık motosiklet — Az kullanılmış, elektrik tenviratı ve sair teçhizatı tamam PUH marka bir motosiklet maktuan 120 liraya satılıktır. Taksim Cumhuriyet âbidesi karşısında Otomobil mektebi müdürlüğüne müracaat. — 1

Ucuz fiatle acele satılık spor otomobil — Benzin ekonomik motörü, karoseri, şasesi sağlam, dört yeni lâstiği yaz ve kış için kullanılır. Altıncı daire Şişhane garajında İsmail ağaya müracaat. — 2

Yelkenli deniz motörü — Sağlam tekne. İki salon, mutfak tuvalet, gardirop. Çok ucuz. Telefon: 22159 — 7

1 Teodolit — 1 Nivelman aleti müstamel fakat iyi işler, satın alınır. Teklifler F. Pefifer Kadıköy Mürhürdar caddesi No. 62 adresine gönderilmesi. —

Acele satılık kotra — 6 metre boy 180 santim genişlik 8 kişi alır. İstinyede Mehmet ef. müracaat. — 4

4 — Kiralık-Satılık

Satılık eczane — Ilgında Cumhuriyet eczanesi satılıktır. İstiyenlerin Farmakoloğ birliğine müracaatı. — 2

Satılık hane ve dükkân — Divanyolunda Sıhhiye müzesinin üst tarafında köşebaşında iki yüzlü, dört odalı, elektrik ve terkos tertibatı bulunan 8 No.lı hane altındaki dükkânla beraber acele satılıktır. Derunundakilere müracaat. — 8

Satılık hane — Alt katında kuyu ve tulumba ile mutbagı ve bir oda ile bir dükkânı, üst katında üç oda bir sandık odasile geniş sofayı ve salonu havi Hekim oğlu Ali paşada fırın karşısında cadde üzerinde 108 numaralı hane satılıktır. Bekçi Mehmet efendiden sorulması. — 1

Kiralık hane — 4 odalı havadar, kumpanya suyu çamlı bahçe 12 liraya Hace Hesna hatun camii karşısında No. 12 Sultantepe Üsküdar. — 6

Satılık yeni modern hane — Kadıköyünde Yoğurtçu parkı karşısında 4 oda mutfak ve hamamdan mürekkep kesme taştan mamul bu binanın bahçesi de vardır. Karşısındaki eve müracaat. — 2

Satılık kâgir hane — Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesinde 5 No lı, eski Kadastro binası arsa fiatine satılıktır. T. L: 23413 — 2

Acele satılık dükkân — istanbul Balıkpazar Tahmis önü caddesi No 32-1 kuru kahveci ve tütüncü dükkânı acele devren satılıktır. İçindeki sahibine müracaat. — 1

Kiralık odalar — Eminönünde Sebzeciler sokağında denize nazır Mesut bey hanında ehven fiatlerle kiralık odalar vardır. — 3

Satılık ev — Beşiktaş Muradiye Şair Nazım sokak No. 50 dört oda, mutbak bahçe, terkos, alektirik, bol hava, geniş nezaret sahibinin azimeti dolayisiyle satılıktır. Hergün müracaat. — 2

Sirkecide Salkımsöğütte — Fort garajı yanında halen ipek çorap ve fanile fabrikalarile ayrıca boyahaneyi muhtevi 800 metro murabbai bir mahal ile yanında konforü haiz dört daireli bir apartıman ve Bahçekapusunda Arpacılar camii altında iki büyük ardiye satılıktır. — 2

Devren satılık tütüncü ve sucu — Beyazıt msydanı, tramvay durağı No. 1, gayet işlektir. —

Satılık bina — Galtada üç dükânlı ve ayda 90 lira iratlı iki bina müsait fiyatle acele satılıktır. Galdtada Necati bey Topcular caddesinde 111 No. lı İstanbul birahanesinde Salim efendiye müracaat. — 9

Karaköyün en işlek yerinde — Gayet kâr temin eden bir dükkân devren satılıktır. Talip olanlar Perşembe pazarında makinist Tanaş efşndiye müracaat. —

Mobilyeli kiralık yalı — Arnavutköyünde birinci caddede 166 No. lı mobilyeli 5 oda, telefon, banyo, bahçe ve bilcümle konforü havi yalı kiralıktır. deronundaki sahibine müracaat. Telefon Bebek 78 — 1

Satılık arsa — Beyoğlu Firuzağa Fatma hanım apartımanı yanındaki arsa satılıktır. Beş kat yapılır. İstanbul ticaret borsasında muhasebe şubesinde Selâmi beye müracaat. —

Satılık ev — Ayasofya civarında Ahırkapı caddesinde deniz kenarında büyük bahçeli ve fevkalâde nezaretli, elektrikli, iki kısma kabili tefrik 1, 3 numaralı ev satılıktır. İçindekilere müracaat. —

Modada satılık asrî hane — 7 oda, 3 sofa, 3 camekânlı taraça, banyo, çamaşırhane, şofaj santral, bahçe, 19000 lira. Müracaat: Cumalari, Moda caddesi No. 209. —

21,000 liraya Modada satılık apartıman — Müracaat Moda caddesi 209 No lı haneye, cumaları 11-12 ye kadar. —

Kiralık fırın — Lâleli tramvay istasyonundaki büyük ekmekçi fırını tesisatile beraber derhal teslim olunmak üzere kiralıktır. Gezmek istiyenler fırın içindeki bekçiye, görüşmek için Cağaloğlu Orhan bey Ap. No. 3, Dr. Ali Esat beye müracaat. — 8

Üsküdarda — Fıstık ağacında yedi oda, altında dükkân (kâgir) acele satılıktır. Fazla izahat almak istiyenler Sirkecide Kemal Bey sineması karşısında 37 No.lı dükkânda Salih efendiye müracaatları. —

Kiralık apartıman — Lâlelide Koca Ragıp sokağında Reşit bey apartımanının ikinci katında dört odalı bir daire kiralıktır. Görmek için kapıcıya müracaat edilmesi. — 1

Satılık köşk — Ziraat Bankası esbak müdürü umumisi Şevket beyin Caddebostanında kâin köşkü satılıktır. Envai eşçarı müsmire ve gayri müsmireyi havi olan arazisi deniz ve cadde cihetinde üçer dörder dönüm olmak üzere altı parçaya ayrılmıştır. İstanbulun en güzel mevkilerinden biridir. Talip olanların derununda bulunan sahibine müracaat etmeleri. —

Satılık arsa — Lâleli caddesi Hâkim Rıza B. apartımanına bitişik, kazılmış, su ve taşı mevcut, ev ve apartıman inşasına müsait bir arsa satılıktır. Arzu edenlerin İstanbul verem dispanseri Baştabibine müracaatları rica olunur. Telefon: Dispanser 20243, İkametgâh 22132. — 12

Kiralık daireler — Kadıköy Yeldeğirmeni Düz sokak 64 No. da Ankara apartımanında ehven fiatle kiralık daireler ve odalar mevcuttur. Kapıcıya müracaat. —

Satılık bağ ve köşk — Sarıyer Yenimahalle üstünde iskeleye 10 dakika, Boğaz ve Çamlıcaya nezaretli, büyük meyvalığı, çiçek, sebze bahçesi, bol suları, ayazması, çiftlik tarzında mükemmel 5 odalı köşk, ahırı havidir. Sarıyerde manifaturacı Sadık beye müracaat. —

Safılık arsa — Şişlide Osmanbeyden yukarı, Gazi İnkılâp Müzesi ittisalinde ehven fiyatla arsalar. Telefon: 20524. Boyacıyan No. 62 Sirkeci. —

5 — Müteferrik

Çiftlik sahiplerine — Ecnebi ziraat mütehassısı çiftliklerin idaresini safi kârdan hisse almak üzere deruhte eder. Beyoğlu P. K. 2073 — 1

Gramofon ve radyosunu tamir ettireceklere — Gramofon ve radyosunu hakiki ve fenni bir şekilde tamir ettirmek isteyenler Çarşıyıkebirde zenneciler numara 28 Kolombiya umum acentesinde usta başı Günanlı Ali İhya efendiye müracaat etsin. Her ne suretle olursa olsun suhûlet gösterilir. — 1

Hususî riyaziye dersleri — Yüksek mühendis mektebi talebesiyim; lise ve orta mektep talebesine hususî riyaziye dersleri veriyorum. Arzu edenlerin Akşamda "O. N.„ rümuzuna tahriren müracaatları. — 2

İngiliz Fransız Kolejlerinden mezun — Usulü tedrisi kuvvetli bir hanım ders vermektedir. Saat altıdan sonra, Gedikpaşa Karababa Tekke sokağı No. 15 e müracaat. Telefon: 20680. —

İngilizce dersleri — Çok tecrübeli İngiliz hanım hususî dersler vermektedir. Ücretleri gayet mutedildir. Akşamda "GB„ rümuzuna tahriren müracaat. — 4

Almanca dersleri — Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman hanımı almanca dersleri vermektedir. Cumadan maada her gün saat 4 ten 7 ye kadar müracaat: Mella Nezih H. Taksim Mis sokağı 9. — 2

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kari'lerimizden

MDA - BS - M - FR
ML - ABK - RT - LM
GB - ON - C BKa Kâtip

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

SERT SAKALLILARA MÜJDE

Türkiye umumî mümessili: İstanbul Sultan Hamam, Camcıbaşı Han No.10 Taşrada bayiler aranmaktadır.

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

Ayvalık sür'at yolu

MERSİN vapuru 14 Temmuz **Cumartesi** 17de Sirkeci rıhtımından kalkacak İzmir'e kadar gidip dönecektir. "3877„

Mersin yolu

ÇANAKKALE vapuru 15 Temmuz **Pazar** 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin'e. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamor, Kuşadası, Geilbolu'ya uğrayacaktır. (3878)

Trabzon yolu

Cumhuriyet vapuru 17 Temmuz **Salı** 20 de Galata rıhtımından kakacak,. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Orduya uğrayacaktır. (3876)

DOYÇE LEVANT Linye Hamburg

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları

Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdam'dan limanımıza muvasalâtı beklenen vapurlar

Troja vapuru 13 Temmuza doğru
Alaye vapuru 25 » »
Ulm vapuru 29 Temmuza doğru
Atto vapuru 2 Ağustosa doğru

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar

Ulm vapuru 29-31 Temmuza doğru
Atto vapuru 2-3 ağustosa doğru

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar.

Akka vapuru 9-10 Temmuza doğru
Aquila vapuru 15 - 16 Temmuza doğru.
Alaye vapuru 25 - 27 Temmuza doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında Laster Silbermann ve Şürekâsı vapur acentalığına müracaat. Telefon :44647 - 6 (768)

Cildiye ve zühreviye mütehassısı
Dr. BAHATTİN ŞEVKİ

Bahçekapı Taşhan No. 25. Saat 9 dan akşam 7 ye kadar. Pazartesi fukara meccanen (819)

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Trabzon Yolu

TARI vapuru 15 Temmuz **PAZAR** günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak, gidişte: Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon, ve Rizeye dönüşte bunlara ilâveten Of, ve Sürmeneye uğrayacaktır.

Karabiga yolu

Her Cumartesi, Çarşamba günleri saat 20 de Tophane rıhtımından bir vapur kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat iskelelere uğrar.

İzmit yolu

Haftanın **Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba** günleri bir vapur saat 9 da Tophane rıhtımından kalkar.

Scandinavian Near East Agency

Galata 6 ncı Vakıf han (Sabık Arapyan han) 4 üncü kat
Tel. 44957 - 8 - 40923

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Danzig, Gdynia Copennhag Abo Reval ve bütün baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Danzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Hemland vapuru 11 Temmuza doğru
Roland vapuru 23 Temmuza doğru.
Nordland vapuru 10 ağustosa doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gotenburg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareketedecek vapurlar.

Hemland vapuru 11 Temmuza doğru
Roland vapuru 23 Temmuza doğru.
Nordland vapuru 12 Ağustosa doğru

Fazla tafsilât için Galata'da 6 ıncı Vakıf han (eski Arapyan hanında) 4 üncü katta kâin acentalığına müracaat. Tel. 4 - 4957 - 8 - 923. (796)

ROMANYA HÜKÜMETİ İDAREİ BAHRİYESİ

Limanımızdan hareket edecek vapurlar.

ROMANYA vapuru 16 temmuz pazartesi saat 10 da (Pire ve Iskenderiye)ye

PRENÇİPEZA MARİA vapuru 17 temmuz Salı saat 16 da (Selânik)e

RECELE KAROL vapuru 19 temmuz perşembe saat 12 de (Köstence) ye

Köstenceden bütün Avrupa için hareket eden trenlerle aktarma. Merkezi ve şimali avrupanın bütün başlıca istasyonları için doğru bilet. Romanya ve Lehistanın bütün vilâyetlerile Tuna limanları için konşmento mektuplarile eşyayı ticariye sevki.

Fazla tafsilât Galata merkez rıhtım Hanında kâin umumî acenteliğine müracaat. Telefon 44828. (839)

Diyarbekir belediyesinden:

"37323„ otuz yedi bin üç yüz yirmi üç lira bedeli keşifli Diyarbekir elektrik tesisatı hafriyat ve inşaat kısmının kapalı zarfla ihale günü 19/6/934 Salı günü saat on ikiye kadar talip zuhur etmediğinden ihale bu günden itibaren otuz gün zarfında pazarlıkla intaç edilecektir. Taliplerin 19/7/934 tarihine kadar belediyeye müracaatları ve şartname ve projenin İstanbul ve Diyarbekir belediyelerinden tedarik edilebileceği ilân olunur. (3708)

Posta T. T. Binalar ve Levazım Müdürlüğünden:

Posta T. T. fabrikası için lüzumu olan 10 ton humzu sanii manganez alenî surette münakasaya konulmuştur. Münakasa 16 eylül 1934 tarihine tesadüf eden pazar günü saat 14 te yapılacağından tayin olunan gün ve saatte % 7,5 nisbetindeki teminatlarile Galatasaray lisesi karşısında Beyoğlu Posta T. T. merkezi üçüncü katında müteşekkil Posta T. T. satınalma komisyonuna müracaatları. Şartname hergün alınabilir. "3855„

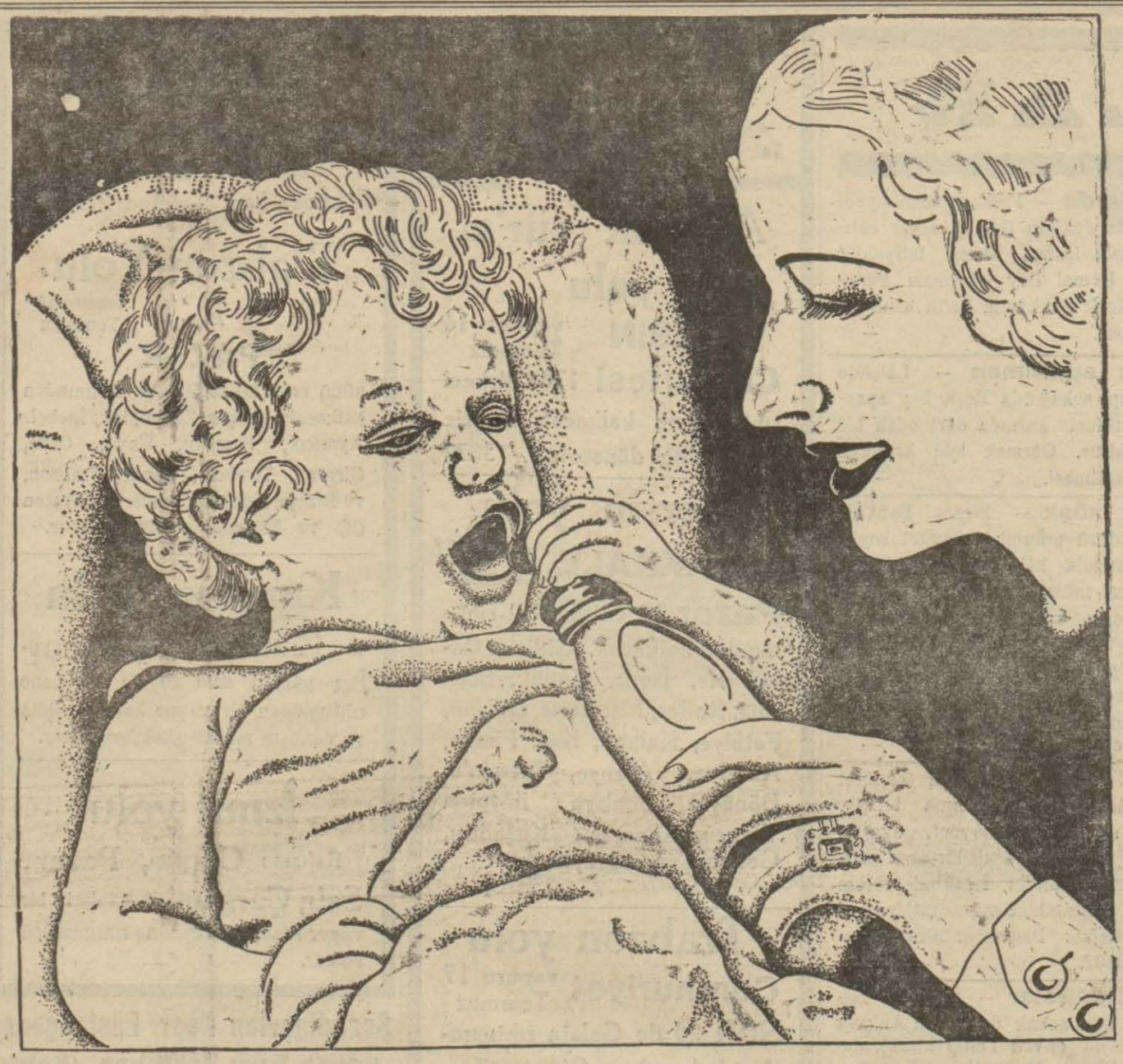

Çocuğunuzun güzel ve kuvvetli olması için içeceği sütü taze ve sıhhî bir surette muhafaza edecek

FRIGIDAIRE

dir. Orada saklayınız

BOURLA BİRADERLER ve Şsı.

İnşaat Münakasası

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden :

İzmitte kurulacak kâğıt ve karton fabrikası inşaatı 5 temmuz 1934 tarihinden itibaren 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Münakasa 26 temmuz 1934 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 15 te Ankarada Sümer Bank Umum Müdüriyetinde yapılacaktır.

Münakasaya, bu gibi inşaatı şimdiye kadar yaptıkları büyük inşaata kıyasen muvaffakıyetle ve hüsnü suretle yapabilecekleri Bankaca sabit olan inşaat müesseseleri iştirak edebileceklerdir. Münakasa şartnamesine tevfikan hazırlanacak tekliflerin nihayet 26 temmuz 1934 tarihine kadar Umum Müdürlüğe tevdi edilmesi lâzımdır.

Proje ve şartnameleri görmek istiyenlerin, hergün saat 10 dan 12 ye kadar Ankarada Evkaf apartımanında Sümer Bank inşaat servisine müracaatları ve proje, şartname vesair evrakı keşfiyenin 100 lira mukabilinde Umum Müdürlükten alınabileceği ilân olunur.

---

75 Kr. Kuş tüyü yastık

İstanbul'da Çakmakçılarda Bali zade Kuş Tüyü fabrikasında Kuş tüyü kilosu 75 kuruştan başlar. Şilte, yorgan 12 şer liradır. Salon yastıkları ve kuş tüyü kumaşlarının her rengi bulunur.

Telefon: 23027

Yüksek mühendis mektebi satın alma komisyonundan:

Fizik lâboratuvarı için lüzumu olan Optik cihazları 30/7/934 Pazartesi günü saat "14,, te icra edilmek üzere alenî münakasaya konulmuş olduğundan taliplerin şartnamesini görmek üzere mektebe müracaatları ve münakasaya gireceklerin temsil eyledikleri fabrikaların resmî vekâletnamelerini hâmil balunmaları ve muayyen saatten evvel muvakkat teminatlarını mektep veznesine yatırmaları ilân olunur. (3716)

Cafer Fahri beyin eserleri

Nasıl tavukçuluk yapmalıdır?
25 kuruş

Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?
25 kuruş

Tavukçulukta muvaffakıyetin sırrı
25 kuruş

Tavukları çok yumurtlatmak için
Tavuk meraklılarına çok lüzumlu bir kitap
80 sahife - 25 kuruş

Tevzi yeri
AKŞAM KİTAPHANESİ
121, Ankara caddesi

Sahibi : Necmeddin Sadık
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam Matbaası

1934 MODELİ

YENİ KODAK 620 616

Fotoğraf makineleri

KODAK 620: 6/9
KODAK 616: 6.50/II

Makinelerin en ufağı

Rolfilim makinelerin incileri

Bir defa görünüz.

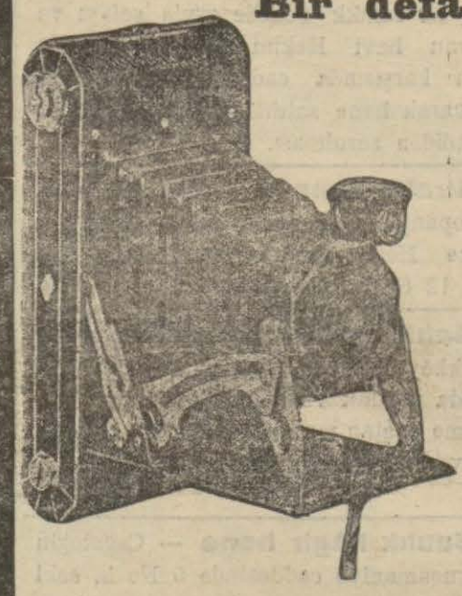

En şık
En sağlam
Objektifleri
kuvetli ve parlak
Makanizması daima sabit
100 o/o muvaffakiyet

kopyalarınızı "Veloks,, kâğıdına bastırınız

Resimler daha canlı çıkar, detaylar kaybolmaz, senelerce sararmadan dayanır.

Kopyaların arkasında "VELOX,, kelimesini teminat olarak arayınız.

Niçin Cildim

İster yağsın, ister rüzgâr essin, umurumda değil, terkibindeki « Krema köpüğü » sayesinde « Tokalon pudrası » nın her türlü havaya dayandığını iyi biliyorum. Cildim yağlı, amma, «Tokalon pudrası» diğer âdi pudralardan 4 defa ziyade cilde yapışık kalır, tere dayanır ve mesamatın genişlemesine mani olur.

Ne yapsanız, gündüz güneşinde veya gece aydınlığında bulunsanız, harikulâde güzelliğin tabii tenin size verebilecek ve parlaklık eseri bırakmıyacak yegâne pudra « Tokalon » pudrasıdır. Kuru bir cilt için « Tokalon » Petelia pudrası» nı, yağlı ciltler için «Tokalon Pero pudrası» nı kullanınız.

"Satie,, Vantilâtörleri

ve fevkalâde tediye şartları sayesinde

Veresiye Serinlik (893)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden :

Sıhhî müesseselerin 1934 malî senesi makarna, un, şehriye, irmik, kuskus ihtiyaçları ile Akliye hastanesinin ve Kuduz T. müessesesinin süt ve kâse yoğurdu ve keza Akliye hastanesi ve Kuduz T. Müessesesi ile Sanatoryomun yaş sebzlerinin tamamı ve Tıp Talebe Yurdu ile Çocuk hastanesinin bir kısım yaş sebzeleri 31 Temmuz 934 Salı günü saat 14 te kapalı zarf usulile yapılmak üzere münakasaya konmuştur. İsteklilerin müracaatları. (3673)

Posta T.T. Binalar ve Levazım Müdürlüğünden:

Mübayaasına lüzum hasıl olan üç nevide 40,000 metre lâstikli tel alenî surette münakasaya konulmuştur. Mezkûr telin 15 Eylül 1934 tarihinde münakasası icra edileceğinden taliplerin şartname almak için her gün, münakasaya iştirak için de mebhus tarihe müsadif cumartesi günü saat 14 te Beyoğlu posta T.T. Binasının üçüncü katında mübayaat komisyonuna müracaatları. (3860)